

MAGYAR L

4 lei

Taxa postală plătită și aprobată de Dir. Gen. P.

1 LEU-POSTA

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 54 (1496) szám * Vasárnap, 1937 március 7

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Erős vita a szenátusban a főiskolai törvény módosításáról

Dr Gyárfás heves közbeszólások között bírálta a javaslatot

Bucuresti. Saját tud. Gyárfás Elemér szenátor nagy beszédet mondott a szenátus péntek esti ülésén, a főiskolai törvény kiegészítéséről szóló törvényjavaslat vitája során. Mindenekelőtt őszinte részvétét fejezte ki a jasi merénylet áldozata iránt.

Fájdalmas dolog látni, — folytatta, — hogy egy ilyen magas műveltségű férfiut. mint amilyen Traian Bratu, exaltált egyének ily gyáván és alávaló módon megtámadhatnak, megértő meggyőződése és magatartása miatt. Felháborodottan ítéljük el a bűncselekményt és mielőbbi felgyógyulást kívánunk az áldozatnak.

A kormány helyesnek találta, hogy a merénylet miatt bezárja az ország összes egyetemét a jelen törvény alkalmazásáig s ezzel szoros kapcsolatot teremtett a merénylet, az egyetem bezárása és a jelen törvényjavaslat között. annak ellenére, hogy a javaslat a merénylet előtt készült el s noha a javaslatnak az indoklásban feltüntetett céljai között csak az utolsó, az ötödik helyen szerepel a rend és a fegyelem a diáklétben, magamévá teszem azokat a figyelmeket, amelyeket az egyetemi élet kiválóságai a javaslat ellen felsorakoztattak. s

különösen csatlakozom a nagy professzor véleményéhez, amely szerint ennek a javaslatnak semmi értelme nincs.

Hiszen kitűzött célja elérhető a meglévő törvényes intézkedésekkel is, ha ezeket csorbítatlan tekintéllyel alkalmazzák.

A diákság egy aránylag kis részének érzi a jelenlegi lelkiállapota valóban aggasztóan kell, hogy hasson minden állampolgárra. Egy évtizede már aggodó figyelemmel kísérik az egyetemi ifjúság növekvő nyugtalanságát és békétlenségét. Mozgalmuknak csak néhány állomását jelölöm meg.

FEJLŐDÉS A DIÁKMOZGALMAKBAN ES AZ ISKOLAI POLITIKA HIBÁI.

Gyárfás erre nézve a következőket mondta:

— Az első megnyilatkozás tíz évvel ezelőtt történt, az oradeai diákkongresszus alkalmával. Akkor én voltam az első, aki a testület szövegéről ismertetem az oradeai és cluji zsinagógák feldulását s thora-darabokat helyeztem le itt a Ház asztalára. Akkor azt hitték az emberek, hogy csopán antiszemita mozgalomról van itt szó.

Négy évvel később, 1931 novemberében egy egyetemi tanár összegyűjtötte egy terebe diákjait a cluji egyetemen és annak a véleményének adott kifejezést, hogy az aradeai Római Katolikus Státus néhány nappal utóbbra kitűzött közgyűlést nemzeti érdekből minden áron meg kell akadályozni. Csak a rendőrség bölcs belátásának köszönhető, hogy nem következett be akkor fájdalmas összetűzés.

Őaneá itt közbeszólt: Jobb lenne, ha ön nem igyekezne ilyen kapcsolatokat teremteni az események között. Erre zaj keletkezett, heves közbeszólások hangzottak, de Gyárfás nyugodtan folytatta: Következetes mozgalommal állunk tehát szemben, amelyet ugyanazon források táplálnak és ugyanazon okok hívtak életre.

— Costachescu volt közoktatásiügyi miniszter úr azt mondta tegnap, hogy egyrészt a kormányok hibásak, másrészt pedig az iskolák általában, mert az elemi és középiskola neveile ezt az ifjúságot és a középiskolában alakult ki a mentalitás, amely a mai kilengéseket eredményezi. Nagyon helyesen ezt a megállapítást s én is állítom, hogy a teljesen elhibázott iskolai politika juttatott bennünket a mai helyzetbe.

Most nem bocsájtokozom ennek részletes bírálatába, de kijelentem: meggyőződésünk szerint a soviniizta szellem, amely uralkodik iskolapolitikánkban, amely vezérli a tanügy jelenlegi intézőit, s amely szellem meggyőződik a miniszterium által jóváhagyott tankönyvekben is, türelmetlenséget önt az ifjúság lelkébe az ország más népi eredetű és vallású polgáraival szemben és azt a meggyőződést kelti benne, hogy a más nemzetiségű és vallású polgárok ellenségei ennek az országnak, a román nemzetnek s következésképp az ifjúságnak is, amely aztán heveségével enged ezeknek a vétkes befolyásoknak.

Diaconescu, a javaslat előadója közbeszólt: Milyen tankönyveket öhaját ön? Talán Budapestről szállítottakat?

Gyárfás: Majd alkalomadtán meg fogom mutatni önöknek, hogy milyen tankönyvekkel mérgezik meg nálunk az ifjúság lelkét.

Nem komoly statisztikai adatok az ifjúság elhelyezkedési arányairól

Őaneá: Ha a vasutat és a többi közhivatalokat a kisebbségi tisztviselők tízezrei árasztottak el, érthető, hogy elégedetlenség keletkezett a román diákok között, akik állás nélkül maradtak!

Gyárfás: Nem hiszem, hogy ön erre vonatkozólag komoly statisztikai adatokkal tudna szolgálni. Ilyen állításokkal könnyű félrevezetni az ifjúságot.

Őaneá: Nem engedhető meg, hogy az egyetemről kikerülő nemzedékek egész politikáját Gyárfás ur bírálat tárgyává tegye!

Gyárfás: Ennek a türelmetlen és igazságtalan szellemnek a bizonyítékát megtaláljuk a jelen javaslat indoklásában is, amely a kisebbségi elem számarányának a cluji egyetemen való állítólagos növekedését román nemzeti szempontból károsnak minősíti. De ha ez a növekedés tényleg

létezik és túlhaladja a népességi arányszámot, először annak a körülménynek tudható be, hogy a kisebbségi ifjúság sorából egy évtizede már senki se tudott közszolgálatba jutni s így kényszerültek tovább folytatni tanulmányaikat, míg a román ifjúság nagy része a középiskola elvégzése után különféle állásokban helyezkedett el. Minthogy a jövőben sincs kilátás arra, hogy a kisebbségi ifjúság állami hivatalokban helyezkedjék el, hanem továbbra is kénytelenek lesznek szabadpályákon keresni megélhetésüket, nem tudom megérteni, miért volna káros a román nemzeti érdekekre, ha ezek az ifjak az ország egyetemén folytatják tanulmányaikat, ahol erős nemzeti érzésű tanárok tanítják őket?

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Pártok és vallások egységes arcvonala a hit- vallásos iskolákért

Multkoriban már részletes közléseket hoztunk a franciaországi Elzászban indult iskolügyi küzdelemlről, mely a világi és a hitvallásos iskolarendszerek közötti erőmérkőzést jelenti azon a történelmileg igen érdekes területen. Érdekes pedig ez a terület azért, mert igen erős önkormányzati szellemű van áthatva. Mikor a világháború előtt még Németországhoz tartozott, akkor a német központosító törekvéseknek állott ellen, most pedig ugyanilyen önállósági szellem él benne a francia központosító törekvésekkel szemben. A multban is ennek az önmagába záródásnak az ősek hite iránti ragaszkodás volt a legfőbb tartalma, s most is ugyanez a legfőbb meghatározó. A multban a négyötöd részben katolikus Elzász a túlnyomóan protestáns jellegű német birodalmi kormányzattal szemben kívánt így védekezni: most pedig az önállóságra törekvés útján a francia államfelfogással szemben akarja tartani magát, mely hivatalosan szakított a vallással, s ellenséges a hitvallásos iskolarendszer iránt.

A multban is a Vatikánnal kötött konkordátum volt az elzászi iskolarendszer alapja, s Elzász most, a francia kormányzattal szemben is ehhez a konkordátumhoz ragaszkodik. A multban ez a konkordátum védte az elzásziakat, hogy a német nyelven kívül franciául is folyhasson az iskoláztatás és a vallásoktatás zavartalan legyen. Most is otthonuknak ezt a kétnyelvűségét és vallásoktatásuk zavartalan-ságát kívánják e konkordátumos alapon biztosítani. Csakhogy a multban inkább a francia nyelvet kellett védeni, míg a vallásoktatásban nem volt zavar: most azonban a német nyelvet kell védeni és a vallásoktatás biztonságát egy egész hivatalos iskolapolitika fenyegeti. Azonban a világháború utáni átcsatlakozó a francia nemzet nagy vezérének, Poincaré-nak (aki maga is elzászi volt) a befolyására hivatalosan és törvényhozási elkötelezettséggel mégis meghagyták Elzászt ebben a volt német konkordátumos iskolai önkormányzatában. És tulajdonképpen most a harc ekörül folyik.

Teljesen hasonló a helyzete a Németországtól visszacsatolt másik tartománynak, Lotharingiának. Csakhogy ez utóbbiban több a teljes elfranciásodás, mint Elzászban. Azért úgy képzelte a francia központosító irányzat, hogy a mindig közös képként megjelenő Elzász-Lotharingiából a lotharingiai felerészét mihamar kiszakíthatja, s aztán az egymagára maradó Elzászsal annál könnyebben elbánhatik. Ámde amikor a Blum-kormány az elzász-lotharingiai megyék ősi hitvallásos iskoláit kikezdette, s azokat a német nyelv és a vallásoktatás földadására akarta kényszeríteni, ezzel Elzász és Lotharingia között a régi önkormányzati testvériséget valósággal feltámadásra serkentette. Így történt az, hogy a két tartomány összes parlamenti képviselői és szenátorai közös eljárással tevékenységbe kezdtek s a maguk iskolai helyi statutumát a Blum-kormány iskolarendelével szemben nagyhatású fellépéssel vették védelem alá. Egyidejűleg óriási erővel zendült meg mögöttük a tartományok népének összhangzó tiltakozása, mi-ben vezető szölam volt a strassburgi püspök

híres pásztorlevele.

Erről a pásztorlevélről, s Blum kormányelnöknek arra adott fenyegető válaszáról már kimerítően szólottunk. De a helyzet további fejleményeit is érdemes megismernünk és azokból üdvös tanúságot merítenünk.

A kormányelnök válasza azt is mondotta, hogy csak Ruch püspök eddigi hazafias érdemeire tekint, mikor ellene és az elzászi papság ellen „egyelőre nem alkalmaz megtorló rendszabályokat.” Ezek a kitételek valósággal olajat öntöttek a tüzre. A tiltakozó aláírásokkal való népszavazás tömegtüntetéseké változott, de most már nemcsak Elzászban, hanem Lotharingiában is. És a tiltakozó, tüntető nagy népgyűlések, meg az egyházas jellegű szervezetek után következett azoknak a föllépése, akiket együttvéve az egyesült Elzász és Lotharingia legfőbb hivatalos testületének tekinthetünk. Metzen, a lotharingiai hajdani fővárosban összegyűlekeztek szinte teljes számban a két tartományból megválasztott képviselők, szenátorok és közigazgatás-kerületi főtanácsosok. Ezeknek a megválasztottaknak 136 az összes száma, s 127 jelent meg közülök.

Ez a valóságos tartománygyűlésnek nevezhető gyűlekezet egyhangulag kimondotta, hogy az elzász-lotharingiai hitvallásos iskolarendszer ellen kibocsátott párizsi kormányrendelet elfogadhatatlan, s beleütközik a két tartomány nyelvi és vallási különjogába. A két tartomány törvényozási és közigazgatási képviselője „erősen és állhatatosan küzd azért, hogy a nyelvi és gazdasági különleges helyzettel összekötött jogokat és érdekeket megőrizze.” A gyűlekezetben lévő összes politikai csoportok közös fejelemet fogadtak, hogy ehhez tartják magukat a mindenik csoportot fenyegető közös veszedelemmel szemben. A megjelentek végül elhatározták, hogy az érintkezést egymás közt továbbra is fenntartják és összejöveteleiket tovább is rendezesítik, míg az iskolai kérdés nem jut megnyugtató kifejlődéshez.

A metzi gyűlés Párizsban óriási meglepetést keltett. A minisztertanács korábban azt tervezte, hogy az elzász-lotharingiai iskolarendszertől megfosztással szemben a parlament elé törvényjavaslatot fog terjeszteni, mely az ottani külön hitvallásos és kétnyelvű iskolajogot hatályon kívül helyezi. A metzi gyűlés után a minisztertanács erről a tervről lemondott, s arról is tanácskozott, hogy esetleg módosítja azt az iskolai rendeletet, mellyel az elzász-lotharingiai hitvallásos iskolákban a tanítási időt meghosszabbítani akarta. Blum miniszterelnök ilyen értelemben nyilatkozatot is adott és azal a kijelentéssel akart megnyugtatóan hatni, hogy tisztán technikai kérdéssről van szó és ő sohasem akarta az iskolai idő meghosszabbítását az elzász-lotharingiai külön oktatási szabályzat megváltoztatására kibaszni.

Az elzász-lotharingiai tiltakozások azonban tovább tartanak, mert a tartományok lakossága a kérdéses rendelet teljes visszavonását kívánja. Azonkívül olyan alapos iskolareformot, mely Elzász-Lotharingia külön iskolajogát világosan és mindörökre elismerje. A metzi gyűlésen is teljesen előtérbe nyomult az a kérdés, vajon Párizsban az elzász-lotharingiai lakosság akarata ellenére szabad-e törvényhozási úton olyant keresztülröltetni, mi a tartományoknak adott korábbi ígéretnek megszegését jelenti? A népi megnyilatkozásokat mind jobban fűti ennek a kérdésnek a bizonytalansága, s ilyen elkeseredett hangulat fogadta legutóbb Braunschweig közoktatásügyi államtitkárát is Strassburgban. Az államtitkár elkövette azt a tapintatlanságot, hogy kommunista köszöntésmóddal, fölemelt ököllel üdvözölte a közönséget, mire kifütyülték és egyéb tüntetéssel is lehetetlenné tették előadása megtartását.

Az elzász-lotharingiai nép azonban nemcsak elkeseredett, hanem szívós öntudatú is, mikor az iskolajogot bizonytalanító kormányrendelet és Blum fenyegető levele után a helyzet gyökeres tisztázását kívánja, még pedig a hitvallásos és anyanyelvű oktatás teljes biztosításával. Ebben az iskolaiügyi küzdelemben, — mint ahogy két nappal ezelőtt már röviden jeleztük, — a protestánsok is szilárdan ott állnak a katolikusok mellett. Együtt közös ke-

resztény arcvonalat alkotnak, mellyel szemben az elzász-lotharingiai területen elenyészően csekély számu a másik arcvonal, az istenteleneké.

Ebben a közös keresztény arcvonalban a protestáns tábor is erőteljesen ott áll a hitvallásos iskola és németnyelvű oktatás fenntartása mellett. Az elzászi „Evangelische Sonntagblatt” például így ír: „Tisztán és határozottan meg kell mondanunk azoknak, akiknek tüske a szemükben a mi népiskoláinkban való hitoktatás, hogy mi ennek a fenntartásáért ugyanazzal a határozottsággal szállunk síkra, mint a katolikusok.” A „Protestantische Kirchenbote” pedig szintén Elzászból a következőket írta: „Hogy gyermekeink az iskolában is vallásos oktatást kapjanak, s hogy gyermekeink azon a nyelven tanuljanak, melyen mi a bibliát olvassuk, amelyen templomi énekeskönyvünkben énekelünk, amelynél imádkozunk és amelyen nekünk 400 évnél régebb idő óta hirdetik az evangéliumot: ezek olyan dolgok, melyeket mi magunktól elraboltnak nem engedünk.”

Ilyen értelemben nyilatkozott meg február 22-én az a gyűlekezet is, mely az elzász-lotharingiai protestánsok egyesületeinek a küldötteiből jött össze. A hozott határozatot az „Evangelikus Népszövetség”, az „Evangelikus Lutheránus Férfiszövetség”, az „Evangelikus Sajtószövetség” és az „Elzász-lotharingiai Lelkészegegyesület” írta alá. Eszerint elutasítják a miniszterelnöknek azt az intézkedését, mellyel Elzász-Lotharingia népét oly választás elé állította, hogy vagy mondjon le a vallás-oktatásról és a német tannyelvről, vagy iskolái nem lehetnek nyilvánosak. A kormányrendeletet „megfélemlítési kísérletnek” minősítették. Legélesebben tiltakoztak a kormány egyéb olyan intézkedései ellen, melyekkel azt erőltetik, hogy az elzász-lotharingiai iskolák a vallásoktatás helyett erkölcs-tanítást állítsanak tanrendjükbe.

A közös keresztény arcvonal különben a katolikus és protestáns szövetségek küldötteivel még 1935-ben több elzászi városban ugynevezett „vallásközi (interkonfessionális) bizottságokat” szervezett az istentelenség elleni küzdelemre. Most március elején Strassburgban ezek a bizottságok is tárgyalták az iskolakérdést s a következő nagyfentosságu határo-

Öregségem könnyű lett, mert visszakaptam egészségemet...

ezt írja nekünk C. Georgescu kereskedő Turnu-Magurele, Str. Capt. Stanciulescu 12., aztán így folytatja:

„71 éves vagyok. Évek óta gyomor-bajban szenvedtem és szédüléseim voltak, annyira, hogy ágyban kellett maradnom, erős gyomorégés és erjedési fájdalmak miatt. Két üveg „Gastro D.” elhasználása után gyomrom teljesen rendbe jött. Hálán jelöltem ezen kitűnő gyógyszer mindszokrák, akik megkérdezték tőlem, miként lehetséges az, hogy makc egészséges lettem, amikor azelőtt olyan súlyos gyomor-bajban szenvedtem.”

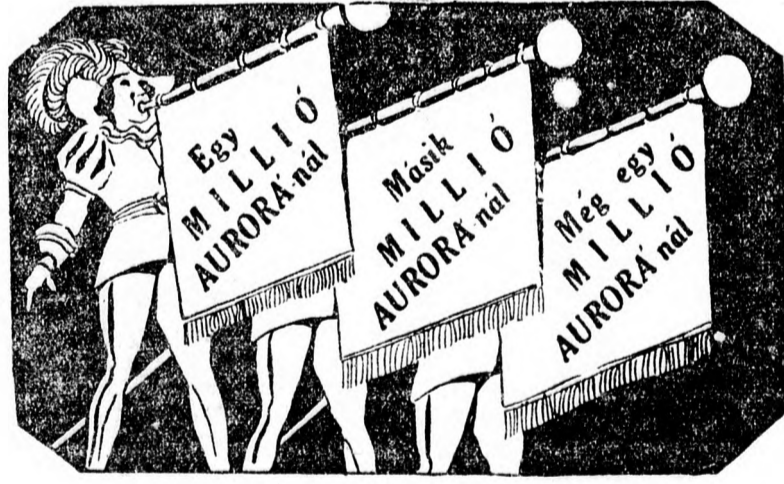
A levél hálálkodó szavakkal végződik.

A „Gastro D.” ma már olyan közkinccse az emberi társadalomnak, hogy sokszor alig érzékelhető gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegségek, emésztési zavaroknál, rövid kúra után kitűnő eredményeket értek el vele.

„Gastro D.” kapható gyógyszer-társakban és drogeriákban, valamint megrendelhető a készítőnél Császár E. gyógyszerésznél, București, Calea Victoriei 124., 130 lei előzetes beküldése ellenében.

zatot hozták: „A strassburgi, kolmari és mühlhauseni vallásközi bizottságok az elzászi külön iskolajog fenyegetett állapotával szemben nyilvánosságra hozzák, hogy az elzászi Krisztushívők törhetetlen egységben állanak a vallási szabadságok és hagyományok védelmére, melyek számukra drága kincset jelentenek. Súlyosan nyugtalanítva az Elzász elé állított „vagy-vagy” miatt, az elzászi hívők, úgy a katolikusok, mint a protestánsok kijelentik, hogy olyan iskolarendszert követelnek, mely úgy a vallásoktatást, mint a kétnyelvűséget korlátlanul fenntartja, s mely egyedül felel meg a tartomány kívánalmainak és szükségének. Elvannak szánva, hogy adott esetben minden kísérletnek ellenálljanak, mely iskoláik hitvallásos jellegét akár teljesen, akár csak részben is elvenni akarná.”

Ez a határozat igen fölemelő és döntő jelentőségű a Krisztushívők együttműködése útján. De történelmi fontosságú távlatot is tár elénk a hitvallásos iskolák jövője tekintetében.

AZ ÖN MILLIÓSA? Auroránál,
a szerencse árudájában, ha idejében vásárol
sorsjegyet a 13. sorsjáték I. osztályára

AURORA

nál. Lépjen be az árudába és kérjen sorsjegyet. 200 leivel A U R O R A megadja a lehetőséget, hogy milliomosok legyenek.

Eladási irodák: UNION S. A. Oradea, B-dul Regele Ferdinand 1.
Telefon: 422.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Összegzés: Azoknak a kisebbségi ifjaknak az elhelyezkedéséről pedig éppen nem lehet szó, kik még most is külföldi egyetemekre futkosnak és onnan más eszmékkel teletelve jönnek vissza! Numerus nullust fogunk bevezetni, amíg a románság el nem érte a kellő számarányt.

Gyárfás: Mondottam, hogy nem fogadok el semmiféle statisztikát, amíg meg nem valósítják Vajda eszméjét, kisebbségi kataszter felállítására. Amíg nem állapítják meg a mértéket, mely szerint ki legyen mutatható, ki a magyar és ki nem az, addig nem tudhatják önként megállapítani a kisebbségi diákok pontos számát az egyetemeken.

Diaconescu: Elismeri ön a hivatalos statisztikákat, amelyek a diákok nyilatkozatai alapján készültek?

Gyárfás: Itt egy véleményen vagyok önnel. De akkor ismerjék el önök minden tekintetben az állampolgároknak saját nemzetiségükre vonatkozó nyilatkozatát. Ha valaki magyarnak vallja magát, akkor ne vonják ezt kétségbe. Ami pedig a külföldön tanuló magyar diákok ügyét illeti, eleinte csakugyan voltak ilyen esetek, hogy ifjaink külföldi egyetemeken fejezték be tanulmányaikat, de mi odahatottunk, hogy tanuljanak az ország egyetemén. Ha ezzel is emelkedett idehaza a számuk és önök ezt nemzeti szempontból károsnak mondják, akkor ezt igazán nem lehet megérteni.

SZÓSZÓLÁS A TANULNI AKARÓ ÉS TULNYOMÓAN NAGYOBB SZÁMBAN LEVŐ DIÁKSÁGERT.

Gyárfás beszéde végén a következőket mondotta:

Pop Valér iparügyi miniszter a jogegyenlőség elve alapján kívánja a többségi néphez tartozók alkalmazását a kisebbségi vállalatokban

Bucuresti. Saját tud. A rendcsináló intézkedésekről hozott minisztertanácsi határozatok között tudvalevően kimondták azt is, hogy a nemzeti munkavédelemről szóló törvényt hatályosabbá teszik. A hatályosságot úgy kívánják érteni, hogy az ország gazdasági életében a román elem elsőbbségét biztosítsák. Ilyen alapelvek szerint Pop Valér iparügyi és kereskedelmi miniszter el is készített egy törvénytervet, mely kifejezetten különbséget fog tenni a románság és a kisebbségek között. Pop Valér a kereskedelmi minisztériumban tartott értekezleten ismertette a törvénytervezetet és fejtegette, hogy a vállalatokat a néprajzi arányok szerinti munkaadásra lehet kötelezni az alkotmány és a nemzetközi szerződések megsértése nélkül. A miniszter erre nézve azzal az érveléssel jött elő, hogy úgy a nemzetközi szerződések, mint az alkotmány rendelkezései tulajdonképpen a jogegyenlőséget biztosítják. De ez a jogegyenlőség nemcsak a kisebbségeket illeti meg, hanem a többségeket is. Ennélfogva magánvállalatokban se lehet a kisebbségeknek több helyfoglalásra joga, mint a többségeknek.

Ujabb arányszámítás szerint Pop Valér nem 65, hanem 75 százalékban kívánja a román elem érvényesülését a nemzeti munkában.

BRATU REKTOR ÁLLAPOTA ROSSZABBRA FORDULT.

Bucuresti. Saját tud. Bratu Traian állapotja tegnap rosszabbra fordult. Váratlanul felszökött a láza, azért kezelőorvosa nem enged be hozzá látogatót.

A fasisz rendőrség szigorított őrizet alá helyezte a három gyanús diákot, akik továbbra is tagadnak. Letartóztatták a moldvai és bucovinai legionisták vezetőjét, *Neşoi Flondor*, aki aznap érkezett Iasiába, mikor a merénylet történt. Azt állítja, hogy csak érdeklődni akart a diákok sorsáról. Az elmúlt éjjel egy sereg újabb letartóztatást eszközöltek, de neveket nem közölnek.

Ugy Iasiában, mint Bucuresztben elkészültek a *Carpin* diák ingén talált vérfoltok elemzésével. Megállapították, hogy a foltok emberi vértől származnak, amely *Bratu* vérsoportjához tartozik.

A LIBERALIS PART EGYSÉGE A KORMÁNY KÖRÜL.

Bucuresti. Saját tud. A szenátus könyvtártermében tegnap este többségi értekezlet

ELIDA CREAMS
IDEAL CREAMS POUR LE JOUR: nappali használatra, úditi és védi az arc bőrt.
GOLD CREAM AU CITRON: éjszakai használatra, tisztítja és táplálja az arc bőrt.

ELIDA

— Kérjük a túlzó nacionalista szellem felülvizsgálását iskolapolitikánk vezetésében. Meg vagyunk győződve, hogy csak ezen az úton és nem rendőri intézkedésekkel lehet a mai helyzetet javítani. Az egyetemek bezárásának intézkedéseit nem akarom bírítani. De volna egy kérés: Azok között az ifjak között, akiket most hazaküldtek, akik így nem tudják egyelőre folytatni tanulmányaikat, legfeljebb 20—30 százalék volt komolytalan elem, akik rendezavarásokat követtek el. A többi, de legalább 50—60 százalék komolyan dolgozott. Azért kérem a kormányt, nyissa meg minél előbb az egyetemeket, nehogy olyanok is szenvedjenek, akik nem szolgáltak erre rá.

meg kell valósítania programja hátralevő részét és rendet kell visszahagynia.

Sassu elismerte, hogy a kormány eddig az engedékenység politikáját folytatta, de erre terrorizmussal válaszoltak. A kormány — jelentette ki a miniszter — teljesíteni fogja kötelességét befeje épügy, mint a rendíthetetlenül álló román őrszem a határokon.

A NEMZETI PARASZTPARTOT ISMÉT KETTÉSZAKADÁS FENYEGETLI

Bucuresti. Saját tud. Hír szerint a nemzeti parasztpárt kebelében komoly surlódások támadtak és nagy események vannak készülöben. Arról beszélnek, hogy a párt mégis ketté fog szakadni. Egyik rész Maniu körül csoportosul, míg a másik Costachescu körül.

A párt vezetősége megfosztotta vezetői állásától *Ilie Lazart*, az ardeali parasztgárdák parancsnokát, mert a pártközpont által jóváhagyott taktikával ellentétes álláspontot képviselt. *Ilie Lazart* fontos állásától úgy „menesztették”, hogy megszüntették a parasztgárdák vidéki parancsnokságát és a gárdákat közvetlen a központ vezetősége alá helyezték.

A francia államtanács megnyugtató közléseket adott ki Franciaország pénzügyi helyzetéről

Szabaddá teszik az arany belső forgalmát. — Vigyáznak a penzerték megsziárdulására. — Tízmilliárd frank összegű belső kölcsönt bocsá anax ki

Párizsból jelentik: A francia államtanács pénteki ülése után közleményt adott ki. Eszerint a tanácskozáson megvizsgálták Franciaország pénzügyi helyzetét. Elhatározták, hogy a valuta kérdés tekintetében továbbra is a nemrégiben létrejött harmas szerződéshez ragaszkodnak és szó sem lehet a kényszergazdálkodás elrendeléséről.

Az államtanács felkérte a francia bankot, adjon engedélyt az arany behozatalára és az arany belső forgalmára. Március 8-tól kezdve a francia bank nap. árfolyamon vásárol aranyat és nem kíván külön igazolást.

Külön bizottságot alakítanak a valuta kiegyenlítő alap kezelésére. A bizottság hatásköre kiterjed a járadékpiac felügyeletére is.

A költségvetés tekintetében az államtanács megállapította, hogy a januári adóbevételek mértéke és a gazdasági fellendülés jelei remélni engedik, hogy a pénzügyi törvényekben előírt hiányt nem fogják túlélni. A francia kormány eltökélt szándéka, hogy nem akasztja meg előre nem látott kiadásokkal az igazi költségvetési egyensúly helyreállítását. Szigorú utasítást adtak valamennyi állami szolgálatnak, hogy kerüljék a pothiteket. A kormány kötelezi magát, hogy a kifizetések szükségszerű javítását leszámítva, nem fordul újabb hitelkérréssel a parlamenthez.

A közkiadások megrögzítésével egyidejűleg állandósítani fognak az árak is, az árdragítást pedig letörlik. A kincstár helyzetére való tekintettel módosítják az állami, illetőleg közületi beruházási kiadások ütemét. A kincstár terhére eső fizetéseket 1937. év folyamán hatmilliárddal csökkentik.

A nemzetvédelmi kölcsönt hétfőn délelőtt bocsátják ki és ezt megelőzően vasárnap este Lebrun

köztársasági elnök rádiónyilatkozatban fordul a francia közönséghez.

Beavatottak szerint tízmilliárd frank lesz a kibocsátandó nemzetvédelmi kölcsön összege.

Párizsból jelentik: Országszerte érdeklődéssel várják, hogy mi lesz a befolyása a francia frank alakulására annak a rendelkezésnek, amit a Blum-kormány az államháztartás egyensúlyba hozataláért akar kibocsátani. A newyorki és londoni tőzsdén a francia frank visszaesett és francia pénzügyi körök még további áresésre készülnek fel, mert a valuta kiegyenlítő alap a külföldön felkínált frank mennyiségét nem lesz hajlandó összevásárolni azért, hogy a frank értékszintjét fenntartsa. A francia kormány tehát hagyja, hogy a frank azon a szinten álljon meg, mely megfelel a reális értéknek.

Miaya tábornok és a védelmi tanács főlkészült Madrid elhagyására

Londonból jelentik: A pontevedrai rádió közli, hogy madridi hírek szerint *Miaya* tábornok, Madrid védelmi parancsnoka készenlétbe helyezte a tehergépkocsikat, abból a célból, hogyha a csapatok már többé nem tudnak elmentálni és a nemzetiek bevonulnak Madridba, a védelmi tanács tagjaival együtt elmenekülhessen. Az argandai frontszakaszon elfogott vörös katonák egyikénél levelet találtak, amelyből kitűnik, hogy a valenciai kormány uralma alatt álló területeken egyre fokozódik az élelmiszerhiány. Egyes városokban hosszú sorban állanak az emberek kenyérért és tejért.

Tekintetes állam...

„Béromlottunk a minisztériumba”

Öt székely menyecske vidám és kalandos útja a fővárosban. — Tapasztalatok a teméntelen lépcsőn, a süppedős kacsaszékben s bizalmas ismeckedés egy „jóbüzi” úccal... — Havá siet az a sok vácsai úc és vácsai asszony?

Mercurea-Ciuc, március.

Ködpárás kora reggel döcögve indul Brasov város vasútállomásáról a levitézett, kislejtetett kocsiállásból álló ciuci személyvonat.

A harmadosztályú vegyes utasok között élénk mozgolódás, mormogás támad, amint a kalauz a jegyeket kéri. Sok álmos, szendergő, fáradt, törődött utas eszékirekedten, leglehetősebb helyeken, időtlen arcintorgatások között, keresgéli vasúti jegyét.

Öt, székely-szöttes szoknyás „fehérnép”-ről azonnal felismerem, hogy ciuciak. Közeliükbe húzódok. Vasúti jegyükről látom, Bucurestiből jönnek. Arcképes igazolványaik felmutatásának alkalmával azt is megállapítom: hetvenöt százalékos vasúti kedvezményük van, tehát hadiözvegyek.

— Bucurestiből jönnek? — teszem fel a kérdést.

— Onnan mű. — mondja az egyik fiatalabb, de láthatóan nem akar dicsekedni vele.

Más módját választottam, hogy bizalmukba férközzem. Ez a nehéz megélhetési viszonyok és árvizes időjárás sűrű emlegetésével és ciuci tájékozottságom figyeltetésével lassankint sikerült is. Csak ezután tértem ismét a tulajdonképpeni tárgyra, ami érdekelt: hogy vetek maguknak bátorságot ezek a ciuci hadiözvegyek, hogy elinduljanak a „temérdek” nagy város felé nyelvtudás és minden támogató nélkül? Nagy oka lehetett annak.

— Mit kerestek Bucurestiben?

— Hát az úgy esett tekintetes úr. — kezdte beszédét nagy csendben előbbi bizalmatlan utifársam. — hogy én, Szász Gáspár Borbála, Tóth Anna, özv. Tamás Ignácné, Lukács Karolina és Balázs Anna ditraui lakosok „hadiözvegyek” vagyunk. Az életben teljesen „segedelem” nélkül állunk „özvegyül”, sok gyermekkel s nyugdíjunktak nem akarja katalni az állam, pedig már emelés es járna... Gondoltuk, hogy mi elmegyünk a minisztériumba, lehetetlen, hogy meg ne essék a szívük az uraknak rajtunk s ne segítsenek valamicskét... Én tudok egy cseppet románul s „ahajt” meg is indulánk az egyik éjszaka. Azért éjszaka, hogy reggelre érjünk bé s ne kelljen szállás után járjunk...

— Ezért még nem kellett volna a fővárosba utazniok! A nyugdíjak kiutalását a pénzügyigazgatóság eszközli, igaz, a nyugdíjpénztár rendeletére, oda kellett volna menniök, a pénzügyigazgató úr jólelkű ember.

— Jaj, se szere, se száma, hány-szor „béromlottunk” „Gyergyó”-ból „emián”, de még az igazgató úr színe elé nem juthatánk, addig örökké „menjetelek csak haza, mert még nincs „kerdít”, vaj mi a súly, kiküldjük, ha lesz pénz” — s ez így ment napról-napra, hétről-hétre s mi mehetünk két nap s két éjjel haza gyalog a semmivel s otthon a kölykök bőgtek... ej, rossz is rá gondolni a dologra. — méltatlankodik Gáspár Borbála.

— Honnan volt pénzüök ilyen nagy út költségeire?

— Annyit kölcsönbe is kaptunk még, amennyi kellett. Nekünk csak „fertáj”-jegyet kell váltani a vasútra. Az étel még kikerült szükösen hazulról: egy kis turó, szalonna, rozskenyér a tarisznyába. Máskülönbben is minket sokan felebiztaltak, hogy vigyük el az ök nyugdíjkönyvecskéiket is. Így össze is pakkoltunk mintegy három zsákocskával.

Tényleg három fehérváson, vékás zsák lapult meg a csomagtartóban.

— Nos aztán hogy érkezhettek?

— Amint má- nap reggel megérkeztünk, azon szent hely „bej”-sok tudakozódás, hánykolódás után elmentünk a pénzügyminisztériumba. Ott letelepedünk a lépcsőre. Letettük magunk mellé az elemózsiás tarisznyát, le a teméntelen sok nyugdíjkönyvecskét tartalmazó három zsákot s ahajt, nekikezdünk egy kicsit tisztálkodni. Gyengén ment, mert össze-vissza

ötünknek volt egy literes füvegben víz. Megfűsülködtünk, feltettük a fekete fejkendőt szatán falatozni akaránk. Hát jött egy nagyhasú, lapossapkás úr, az épületből s el akara zavarni. Én megmagyaráztam, hogy kik vagyunk és éppen ide s nem máshova indultunk s nem megyünk mi sehová, örvendünk, hogy megérkezhetünk... Ez azonban nem „hottotta” meg a lapossapkás urat és kiabálni kezdett. Szerencsére jött egy papképu úr. A finom szag csak úgy áradt belőle. Fehér kesztyű volt a kezén, fehér szegfű a gomblyukában, almanagságú aranygombos, fekete botot lóbált a kezében... Ránknézett. Mosolygott. Jó jelnek vettük. Szembéálltam vele nagyhirtelen s esmént kezdtem, hogy mi járatban volnánk... Ekkor még jobban kacagott. Még jobb jelnek vettük. A lapossapkás úr levett fejedővel, nyitott ajtóval várta. Bezeg mot nem ordibált ránk, amikor az úr magával vitt az épületbe s felkísértetett az irodájába. Nem tudom, hogy lehet, de ő hamarabb volt fenn, mint mi, pedig ő nem jött velünk a lépcsőkön. Leültetett mind az ötünket egy-egy fáintos „süppedős” karszékre és tovább szemlélődött... Nem tudtuk megérteni, mit néz rajtunk. Ha szegények vagyunk is, de tiszták és rendesek! Nézte a rokkolyánkat, a eszímánkat, a kurtinkát és igen tetszelt neki, mert folyton nevetett. Aztán egyszerre felugrott, a hasát fogta nevéttében és hívta barátait, amikor kibontottuk a három, vékás zsákocskát és kiöntöttük a süppedős szőnyegre a sok „nyugdíjkönyvü”-t. Amikor már kellően kimulatták magukat, jött egy fiatal úr, az elkérte a mű személyes „könyvüinket”, azokba beleírt valamit és azt mondta, hogy most már mehetünk haza, mert minden rendben van. A többi könyvecskét vigyük szintén a pénzügyigazgatósághoz, ott tudják, mit kell csinálni velük.

— De nem addig van a’ Domnule kérem. — álltam én szembe a még mindig mosolygó úrral, — nekünk pénz kell, mi azért jöttünk Ciucból. Mivel megyünk haza, ha a „tekintetes állam” nem ad nekünk abból, ami jár, legalább részletet?

— Mivel mennek haza? — rázta ismét a kacagás a papképu „jóbüzi” urat. — Mivel? — azzal a mivel jöttek a vonattal!

— Igen, de a vonat nem visz ingyen, tessék már adni útiköltséget! — rimázkodtunk mind az öten, hol magyarul, hol románul...

— Na, most már elég volt, menjenek Isten hírével, — komolyodott el a „mosolygós” miniszter úr s bévonult egy kitömött ajtóju küllön szobába.

— Mi bizony sóhajtottunk nagyokat, felszedtük a cókmókot és búsan „orozkodtunk” le a szőnyeges lépcsőn. Hogy fogunk hazamenni?! Mi pénzért mentünk Bucurestibe s nem azért, hogy némely irka-firkákkal, mulattalással hazamenjünk! Tanácskozást tartottunk „esent” a lépcső alján. A lapossapkás úr most már nem bántott. Sőt kiderült, magyarul is tud „Kisült”, hogy annyi pénzüök sincs, mi-

* Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régbevált természetes „Ferenc József” keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomorműködést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Az orvosok ajánlják.

vel hazamenjünk. Tanácstalanul ödöngtünk az utcákon. Mindenki erőst megnézett. Kérdeztünk valamit egyik-másik úrtól, asszonyságtól:

— Nem tudja-e a nagyságos úr, hogy ditrói Puskás Csiby Kati hol szógál? Nem tudja-e a nagysága, hogy ditrói Kelemen Zsófi kinél lakik, szobalány „ehejt”, ebben a ménkö nagy városban?

Mindenki végignézett rajtunk, vállat vont s aztán futott tovább. Meg is kérdeztem özv. Tamás Ignácnétól, mint legtapasztaltabbtól, ugyanbiz’ a mondja meg, hová szalad ez a sok úr és asszony?

— Azok-e, — gondolkodott Tamásnéni, — azok biz’ a pokolba!

Nem tudom aztán, hogy ez igaz-e, vagy nem, de ma sem értem, miért sietnek úgy városan az emberek?

Amint így tovább töprenkedtünk, egyszer egy úr szólított meg s nem mű őt.

— Maguk ciuci székely asszonyok úgy-e?

— Azok mű, az Isten is megáldja az urat, hogy megismert.

Aztán elmondottuk neki, bunk, bánatunk, nagyon sajnált, de azt mondta nem segíthet. De adott egy címet, hogy menjünk el oda, ott valamit csinálnak velünk. Ezt is megköszöntük illedelmesen. Kisillabizáltuk az írást: Călea Victoriei No. 65. Most már hamarabb ment a dolog, csak mutattuk a rendérnek es a papírost s jelzette, merre kell menjünk. Egyszer ott is voltunk. Feligazitottak az emeletre. Ahogy benyitottunk, — csodák csodája! kit láttak szeméink? A mi szeretett ciuci képviselőnket, akit Szeredában is annyit zaklatánk. Kiesett a könny a szemünkből, hogy végre egy fedél alatt lehetünk olyan emberrel, aki velünk érez s érti bajainkat.

— Megváltott bennünket. Pénzt adott nekünk. Áldja meg az Isten mind a két kezével! Igaz, meg is leekéztetett az ilyen könnyelmű kirándulásért, de beláttuk, meg is érdemeltük.

— Aztán nem érezték jól magukat abban a nagy városban? Sok fény, nagy forgalom, gazdagság, pompa, nem izgatta magukat?

— Műnket egy cseppet sem! Nem törődünk vele.

— s aztán örökké az járt az eszünkbe, mit csinál otthon Péterke, Mária, Jánoska? Mi van a Zsuzsi tehénnel? Ellátják-e őket a gyermekek „ügyibe”? Nem-e gyujtják fel a házat? Jaj, teremő szent Isten, nem-e viszi el az árviz mindentünket? Hogy es láthatuk vóna meg, azokat a „fenyedolgot”, amit a tekintetes ur emlegete?

— Szóval most már nem mennek többé Bucurestibe?

— Nem mi, tölünk ott elülhet, — zúgja az öt ciuci „fehérnép” őszintén — ezek után a többiek es megesznek otthon, hogy visszavi- gyük a könyvecskéiket es semmi az eredmény s a pénz es elkötök...

Mercurea-Ciucra érkezett a vonat. Kezefogok az öt „gyergyói” bátor „fehérnéppel”, búcsúzunk... A vonat ablakát lehuzzák es azon át is beszélgetünk. Arra megy minden szó: nemhogy fölőseges, de egyenesen okatlan dolog felkerelkedni es fővárosi hivatalokat járn tapaszatlatlan székelyeknek. Értik is a szót. Közben éppen megkondul a déli harangszó es látom, hogy keresztvetésre lendül az öt asszony jobbkeze: hál’ Istennek, hogy szerencsésen eddig is megérkeztünk, most már Ditrau nincs messzi...

ALBERT ISTVÁN.

Dreher-Haggenmacher márciusi sörei

forgalomba kerültek és minden étteremben és italmérésben kaphatók!

Szt. György, Dácia, Bak sörök minősége
minden eddigit felülmulnak

Dohnányi Ernő magyar zeneszerző a francia becsületrend tisztje lett

Budapestről jelenti saját tudósítónk: A budapesti francia követségen rendezett ebéden Cortot francia zongoraművész átnyújtotta Dohnányi Ernőnek a francia becsületrend tisztí jelyvnyét, mellyel a francia kormány tün-tette ki a kiváló magyar zongoraművészt és zene-szerzőt.

Stalin újabb peres színjátékot rendeztet

Varsóból jelentik: Lengyel lapjelentések szerint Stalin ellenzéki vezető tagjai ellen rövidesen nagyszabású tömegpör indul. Jagoda volt belügyi népbiztos, a GPU volt főnöke, aki már hetek óta börtönben ül, — hogy a maga helyze-tén könnyítsen, fantasztikus vádakkal illeti Sta-lin ellenzéki vezetőit, köztük több diploma-tát is.

Szovjet kémnőket fogott a török rendőrség

Istanbulból jelentik:

A török rendőrség Kadiköj városrészben házkutatást tartott 3 arméniai nő lakásán, aki-ke-t azzal gyanúsítanak, hogy szovjet kémnők és merénylőket terveztek az Isztambul—Ankara közötti vasutvonal és vezető személyiségek el-len. Az asszonyok késekkel fölfegyverkezve védekeztek, majd házukat is fölgyújtották. A rendőrségnek mégis sikerült több iratot és le-velet elkoboznia.

Amerika és Kanada a háborúról tanácskozik

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök hosszabb tanácskozást folytatott Kanada mi-niszterelnökével, Mackenzie Kinggel. A tanács-kozás során arról volt szó, hogyan alakulna az Egyesült Államok és Kanada viszonya háboru esetén.

A kisantant és a Balkán-szövetség eseményei

Benes csehszlovák köztársasági elnök Belgrádba, Antonescu román külügy-miniszter Ankarába utazik

Prágából jelentik: Benes, csehszlovák köz-társasági elnök április 5-én hivatalosan Bel-grádba látogat, ahol két napot tölt. A látogatás előtt április elsején és másodikon tartják meg Belgrádban a kisantant-külügyminiszterek szo-kásos tavaszi értekezletét.

Istanbulból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Antonescu külügyminiszter március hó 16-án Istanbulba érkezik, majd onnan An-karába megy és ott három napon át politikai és gazdasági megbeszéléseket folytat a török államférfikkal.

A londoni városi tanácsválasztáson ismét a munkáspárt győzött

Londonból jelentik: Londonban pénteken rolytak le a városi tanácsválasztások, melyek-nek eredményét az egész politikai világ nagy érdeklődéssel várta. A választásokat igen nagy-arányú és elmérgesedett agitáció előzte meg. A választások eredményeként az angol munkáspárt, mely eddig 69 taggal volt képviselvé-a városi tanácsban, most 75 mandátumot szer-zett. A konzervatív párt mandátumainak szá-ma pedig 55-ről 49-re eset. Más párt nem is jutott be a londoni városi tanácsba

Részletek a spanyol határok nemzetközi ellenőrzéséről

A szárazföldön 260 ellenőrző tiszt lesz, a tengeren 550. Az ellenőrzés költsége kilencmillió angol font

Londonból jelentik: A spanyol területközi benemavatkozási bizottság péntek esti közlése szerint e héten már nem valósulhat meg a spanyol határok ellenőrzése, mert az azzal kapcsolatos intézkedéseket az ellenőrzésben résztvevő államoknak még törvényerőre kell emelniük. Az ellenőrzés végrehajtását nemzetközi hatóságok végzik, melyek elnökeit a benemavatkozási bizottság nevezi ki, tagjait pedig Olaszország, Németország, Anglia, Franciaország és Szovjet-Oroszország küldi ki. A szárazföldi ellenőrzést a spanyol-portugál és a spanyol-francia határ 130—130 ellenőrző tiszt végzi, míg a gibraltári angol területen 5 ellenőrző tiszt teljesít szolgálatot. A tengeri ellenőrzésben Anglia, Németország, Olaszország és

Franciaország hajórajja vesz részt 550 ellenőrző tiszttel. Az ellenőrzés egyévi költségét 9 millió fontra becsülik.

NATHA,
HÜLES,
ELEN

NEURALGINE
JURIST

Schuschnigg kancellár szembeszáll a Neurath látogatása körüli álhirekkel

A találkozó barátságos volt és semmi nyugtalanságra nem adott okot. — A puccshírek terjesztésével a belső kölcson sikerét akarják megrontani

Bécsből jelentik: Schuschnigg, osztrák szövetségi kancellár néhány nap óta Stájerországban tartózkodik. A kancellár Grácban, a hazafias arcvonal országos gyűlésén beszé-det mondott és erélyesen visszautasította a Neurath bécsi látogatásához fűzött különféle híreszteléseket. Különösen azt cáfolta meg, mintha a német külügyminiszterrel folytatott megbeszélés alapján küszöbön állna Ausztriá-nak Németországhoz való csatlakozása. Cáfolta továbbá azt az állítást, mintha az osztrák kor-

mány a Neurath látogatása alkalmával csapat-összpontosítást vitelt volna végbe és hogy a legszigorubb riadókézsültséget rendelt volna el, mert állítólag tudomására jutott, hogy az 1934 július 25-éhez hasonló puccskísérletet ké-szíténének elő.

— Ezekkel az álhirekkel — úgymond — csökkenteni akarták a néhány nap előtt alá-íráásra bocsátott belső kölcson eredményességét és a gazdasági újjáépítés sikerét. A birodalmi külügyminiszter bécsi látogatása a legkisebb okot sem szolgáltatott semmiféle nyugtalan-ságra vagy feltűnésre és az a legbarátságosabb formák közt folyt le. A mi osztrák belpoliti-kánkra és a vele kapcsolatos különféle kérdé-sekre a legkülönfélébb megjegyzéseket tették. Ezzel szemben csak egyet mondhatok: abból, amit február 11-én mondtam, egy szót sem le-het elvenni és egy szót sem lehet hozzátenni. Mi osztrákok tudjuk, hogy a magunk erejéből kell magunkat fenntartanunk és évek óta ki-próbált barátainkkal együttműködésben ha-zánk arcát magunknak és a mi javunkra fog-juk formálni.

A szövetségi kancellár Gleichsdorffban is beszédet mondott és ennek során többek között a következőket mondotta:

— Ha államunk szabadon, függetlenül és gazdasági szempontból erőteljesen akar fejlődni, olyan hadseregbe van szüksége, melyet az országon belül és kívül egyaránt tisztelet-ben tartanak. A politikamentes és a politikai jellegtől megfosztott hadsereg hive vagyok. Ma legesekélyebb mértékben sem kell aggódni amiatt, hogy az 1934 évi kísérlet megismétlőd-hetnék és ez annak a tudatnak a következmé-nye, hogy van hadseregünk, mely minden puccskísérletet csirájában elfojt.

MIKLAS ELNÖK ÉS SCHUSCHNIGG
KANCELLÁR EGYÜTTES LÁTOGATÁST TESZ
MAGYARORSZÁGON.

Budapestről jelentik: Politikai körökben elterjedt hírek szerint Miklas, osztrák szövetségi elnök Schuschnigg kancellár társaságá-ban husvét előtt Budapestre érkezik, hogy vi-szonozza Horthy kormányzó bécsi látogatását. Az osztrák vendégek tiszteletére diszes ünnep-ségeket rendeznek.

A szívfájdalmak

amelyek a bal kézbe is lehuzódnak, az angina pectorisnak jellegzetes symptomái, az érle-mezésedés legmegdöbbentőbb tünete. A fájdalmak kibírhatatlanok, melyek a lélegzésekor még erő-sődnek is.

Az egyedüli gyógyszer, amely érlemezese-dés ellen a legjobb gyógyító hatással van, a Dr. Mladejowsky tanár-féle SKLEROLSYRUP.

Mingyárt a kúra megkezdésekor 5 üveg el-fogyasztása után az Angina fájdalmak enyhé-bek lesznek és a kúra végeztével a symptomák egész sora megszűnik, mint: fülzugás, szédülés, álmatlanság, gyomorzavarok, stb.

A Prof. Mladejowsky-féle Sklerolsyrupnak, hála összetételének, csodás hatása van, miután feloldja az erekben a savakat, miáltal újra vi-szszállítja azoknak rugékonyságát, amely a jó vérkeringésnél szükséges.

Amint látható, a Sklerolsyrup az érlemezse-sedés egyik főokára hat a legjobban.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Diabetikusok Sklerolsyrup „D”-t szednek, amely cukor nélkül lett gyártva

Napsugaras tavasz a Tiberis partján

„Köszönni kell, fáradtan is, köszönni kell a napsugárnak...” — mondja a költő.

Vajjon ki nem fáradt ma közülünk, akik valamennyien ennek a mai rohanó kornak fásult, illuziót vesztett gyermekei vagyunk, akik reggeltől estig tülekedünk, izzadunk, robotolunk és verejtékezünk a pusztá létért, egy darab — gyakran száraz — kenyérért! És ki nem köszönti közülünk ujjongva, kitárt lélekkel, — fáradtan és görnyedt háttal is — a napsugarat, életünknek ezt a legszebb, legmelegebb, újra meg újra visszatérő, örök élményét? ... S vajjon hol találunk máshol olyan mélységesen kék eget, olyan ragyogó napsugarat, anny zavartalan, életteli örömet, mint a természeti szépségekkel oly bőkezűen megáldott, gyönyörű Itáliában?

Tavasszal, április végén és május elején, Róma már tündéri fényben fürdik. A Szent Péter templom fenséges kupoláján, a Tiberis kanyarogva kigyózó ezüst folyama, a Colosseum csodálatos, történelmet lehelő oszlopai, a Palazzo Venezia méltóságos, lenyűgöző épülete, melynek erkélyéről Mussolini, az olasz nép rajongásig szeretett vezére oly sokszor ejtette már extázisba lángoló szavaival Róma népét, — mind-mind ezerszeres fényvel verik vissza ezt az egyedülálló, káprázatos, tavaszi ragyogást.

Velenye ódon háza között ilyenkor már vidáman cseng a gondoliere ujjongó éneke s a karcsú gondolák sejtelmesen suhannak végig a Canale csillogó vizén.

S a csattogó evezőlapátok s a csobbanó víz is mintha együtténekelné az édes-bús melódiát: „O sole mio...”

Valahol messze, a pálmalombok s sziklák tövében a trovatore gitárja csendül...

S amikor homályhoz szokott szemünk már kifárad a fényben, betérünk a Szent Péter-templom, vagy a Sixtini-kápolna mennyei nyu-

galmat árasztó boltívei alá, hogy hálatelt szívvel mondjunk köszönetet a Mindenhatónak ezért a sok-sok szépségért, melyhez hasonló eddig talán még legszebb álmainkban sem látunk... És megpihenünk a Pitti és Uffici múzeumok hűvös falai között, hogy lelünk áhítattal és hódolattal teljék meg az olasz művészek nagysága iránt, kikéhez hasonló remekművekkel rajtuk kívül még senki sem ajándékozta meg a világot.

És talán mindeme szépségnek koronája lesz s életünk legszebb és örök élménye marad az a pillanat, amikor belépünk a Vatikán csodálatos mesevilágába s alázatos lélekkel, csordultig telt szívvel megjelenhetünk minden katolikusok fejének, Krisztus földi helytartójának, a Szentatának színe előtt.

*

Róma... Firenze... Nápoly... minden ember örök, sóvárgó vágya valósul meg a Magyar Lapok olaszországi társasutasán.

„Nápolyt látni és — meghalni!” — halljuk gyakran Nápoly dicsőítésének ezt a legkifejezőbb szuperlatívuszát.

Mi változtassuk meg ezt a tételt: Nápolyt látni és — tovább élni...! Igen, tovább élni, a mindennapi élet robotjában, ezernyi gondjaink között, az egymást követő, szürke hétköznapokban, melyek most már nem lesznek szürkék, mert minden percüket, minden órájukat, egész életükre beragyoja ezeknek a szépséges napoknak lelkiünkben fölraktározott sok-sok forró, napsugaras emléke.

Hívunk hát mindenkit, aki egy életre szóló emléket akar gyűjteni, aki eljövendő hétköznapjait az emlékezés pirosbetűs ünnepnapjaivá akarja varázsolni:

— Tartson velünk! Itáliában már virul a tavasz!

Kitűnő eredménnyel zárta az 1936 évet a Magyar Általános Hitelbank

Ezen intézet zárszámadása a tavaly 3.406.217 pengővel szemben 4.189.959 pengő tiszta nyereséget tüntet fel, melyből az igazgatóság javaslata szerint 700.900 pengő a tartalékalapnak, 1 millió pengő a nyugdíjalapok javadalmazására fordították és a fennmaradó 2.489.959 pengő pedig az 1937-es üzletévre vitetik elő. Az igazgatóság tehát az összes szempontok alapos mérlegelése után, figyelemmel az ezen kérdéssel összefüggő általános hitelpolitikai érdekekre, úgy határozott, hogy osztalék fizetését ebben az évben sem hozza javaslatba és ennek megfelelően tartózkodni a folyósítására sem kerül sor. A tavalyi mérlegadatokkal összehasonlítva a takaré- és folyószámlabetétek állománya 199.2 millióról 208.5 millió pengőre emelkedett, míg az egyéb hitelezők tétele 43.9 millió pengőről 29.5 millió pengőre csökkent. A pénztári készletek, giró- és bankkövetelések 21.2 millió pengős tétele, az adóssok állományának és a váltótárcának 214.6 millió pengős együttes összege, ugyesint az értékpapírok és érdekeltségek összesen 58.1 millió pengővel kimutatott tétele a tavalyi állapottal szemben nem mutat lényeges változást. Az értékpapírok és érdekeltségek értékelése már az előző mérlegben is az 1935 december 31-iki tőzsdéi árfolyamoknál lényegesen alacsonyabban történt az e révén képződött belső tartalék igen tekintélyes mérvben megnövekedett, mert az 1936. év folyamán beállott igen jelentékeny árfolyamemelkedések egyáltalán nem vették figyelembe. A Hitelbanknak a magyar gazdasági élet minden áldozatát felelő emelkedő forgalmu üzleti tevékenységének alapját első sorban a bank üzletfeleinek állandó bővülő köre nemkülönben az intézet érdekkörébe tartozó vállalatok képezik, úgy hogy az intézet gazdasági te-

vékenységének e két fontos tényezőjéhez fűződő kapcsolatát a bank továbbra is változatlan gondossággal kívánja ápolni.

Hönig
Frigyes
**HARANG-
ONTÓDE**
Arad,
Str. Baritja 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 376.

Szekekészítői üzenetek

Tarhonyakészítés. 1 kiló liszthez szükséges 3 vagy 4 tojás és 1 deci víz. A tojást felverem a vízzel és lassanként hozzáadom a sütőteknőbe tett liszthez, miközben állandóan morzsolom, dörzsolóm a tésztát, hogy ne maradjon nagy csomókban. Ezt a morzsolást addig folytatom, míg az összeállt tészta apró morzsákra válik, azután sodorni kezdem, hogy a tarhonya szép gömbölyű legyen. Mikor kész, rostán átszítalom, abroszra teszem és pár napig szárítom. Közben többször megforgatom, hogy ne álljon össze, hanem egyenletesen száradjon. A kész tarhonyát vászonzacskókba téve, száraz helyen tartom.

Meglepően ravasz, furfangos trükkkel csapta be egy szélhámos a timisoarai pénzügyigazgatóságot

Timisoara. Saját tud. Még szeptemberben történt, hogy a pénzügyigazgatóság letéti pénztárána megjelent egy férfi, aki Pálfi Jánosnak mondotta magát és előadta, hogy Flegmann János nevű házigazdája javára hátralekös házbért akar letébe helyezni. At is adta a megfelelő írásos nyilatkozatot, amely szerint háromszor százötven leit fizet be. Mintegy tíz nap mulva megjelent aztán egy másik egyén, aki megmondta, hogy Flegmann János háztulajdonos és azért jött, hogy a javára befizetett házbérlőleket fejevgye. Megmagyarázták neki, hogy a nyugtával menjen az illetékes adóhivatalba s a járásbíróshoz is — ezen a két helyen láttamozzák a nyugtákat. Az ember elment s két-három nap mulva újra megjelent. Nyugtát most már láttamozva voltak. Ki is fizették a kezéhez a pénzt. S csak később, az ellenőrzés megejtésekor jöttek rá, hogy valami súlyos tévedés történt. Illetve, hogy valaki súlyosan rászédte a pénzügyigazgatóságot. — Ugyanis az ötven-ötven leiről szóló letéti nyugták mind 5550 leire voltak kijavítva — két ötos irtak az eredeti összeg elé — úgy hogy az a bizonyos Flegmann nevű háztulajdonos a befizetett százötven leit helyett — nem kevesebb, mint 16650 leit vett fel a pénzügytől. Erre megtették a feljelentést a rendőrségen s egyidejűleg megállapították, hogy a járásbírósi láttamozást hamisították a nyugtákon. A rendőrség kihallgatta Pálfit, a „lakót” és Flegmann, a „háziurat” s megállapította, hogy Pálfi sohasem lakott Flegmann házában, hiszen egészen más városrészben lakik. S egyébként: Flegmannak soha nem is volt háza. Mindketten erősködtek amellett, hogy semmi közük egymáshoz s az egész dologról mit sem tudnak. Flegmann, akit azzal akartak a sarokba szoritani, hogy személyesen vette át a pénzt, mert a személyazonossági igazolványát is bemutatatta — ennek számát rá is jegyezték a nyugtákra — végre emlékezett valamire. Egy Romanciuc Ferenc nevű ismerőse van, mondotta, s ez, kiszabadulván a börtönből felkereste: nem volt valamire való ruhája. Néhány napra ruhát kölcsönzött neki s a kabátban fejeztette a személyazonossági igazolványát. Ezt az igazolványt nem is kapta vissza — lehet, hogy Romanciuc használta fel. Ezekután Romanciucot kellett felkutatnia a rendőrségnek. Romanciuc annakidején számos szélhámoskodást követett el, különösen orvosokat és gyógyszerészeket csapott be, okiratot hamisított stb. s az elmúlt év szeptemberében szabadult ki a börtönből. (Egyébként Flegmann is ismerőse a rendőrségnek). Romanciuc természetesen mindent tagadott. Házkutatást tartottak nála s ekkor megkerült a letétpénztárnál történt befizetések deklarációjának fogalmazványja. Most már be kellett ismernie a csalást — letartóztatták s átadták az ügyészségnek.

BEKULDOTT HIREK

Kilencnapig tartanak az oradeai Szent Vince intézet kápolnájában március 12-től 20-ig, mindennap délután 7 órai kezdettel, Szentbeszéd, Szt József litánia, utána áldás az Oltárszentséggel. Mindenkit nagy szeretettel meghív az intézet elöljárósága.

A Katolikus Misszió turdai szervezete március 15-én fejezi be a Bányafürdő-telepén szövetség és főzési tanfolyamának első részét. Ekkor veszi kezdetét a felsőruha szabászat és a főzés, a tanfolyam második része diétikus konyha különlegességek. A szabásati tanfolyamot vezető az oradeai Zenkler Margit, angol-francia nagy divatszalon tulajdonosnője. E tanfolyamon a modern nő szabászatot könnyű módszerrel, tökéletesen elsajátíthatják a tanítványok. Részvételi díj: a szabásati tanfolyamra 800 lei; a főzési tanfolyamra 750 lei. A tanfolyamok március hó 15-től június 1-ig tartanak. Teljes ellátás a bentlakásban havi 1000 lei. Jelentkezni lehet Albert Arturné titkárnál, Turda, Piata Mihaj Viteazul No. 31.

A timisoarai örmény és magyar katolikusok 14 óráig tartó nagyarányú vallásos ünnepséget tartottak: az örmény templomban, Február 27-én este istentiszteletet és szentbeszédet tartott Boudurian János örmény plébános az Isten hit kimélyítése és megszilárdításáról. Vasárnap délután kulturális ünnepség a Szentháromság S. Egyesület nagytermében, amelyen Timár Sándor római katolikus plébános alkalmi beszédet mondott a tőle megszokott felekölt szellemben. Mindkét plébános óva intette híveit az istentelenek mozgalmában való részvételtől és felhívták őket, hogy az Istenért bármikor síkra kell szállni. Fenomenális látványt nyújtott a vasárnap esti körmenet, amelyen a község nagyobb részéből gyertyákkal kísérték az Oltárszentséget, énekelve „Minden alkotmányok az Urat áldjátok!”

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldali: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 45 P., negyedévre 15 P., egy hónapra 5 P., vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarépképző csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelős szerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztök meg és nem adunk vissza. Csak a választásból magánlevelekre válaszolunk.

JORGA NYUGDIJAZÁSÁT KÉRTE. Bucuresti. Saját tud. Jorga professzor az egyetem rektorával támadt konfliktusa miatt beadta a népnevelési miniszternek írásbeli lemondását és kérte nyugdíjaztatását. Anghelescu nem fogadta el a lemondását.

ELKÉSZÜLT AZ OLASZ KIRÁLYNÉ „ARANYRÓZSAJA”. Rómából jelentik: Mustuzzi, szobrászművész, pápai ötvösmester elkészítette azt az aranyrózsát, melyet a Szent-Atya ajánlott az olasz királynének. A remekmű egyetlen nyíló rózsaszál, kelyhében kis tartóval, melyben megáldott balsamot helyeznek el. Az aranyrózsát a pápák régi idők óta legmagasabb kitüntetéséül ajándékozzák uralkodók hitveseinek.

Dr Popu Alexandru bíró letette a hivatali esküt. Satu-Mare. Saját tud. Dr Popu Alexandru törvényszéki bírót Baia-Mare-ra helyezték át, vezető járásbírói minőségben. Popu bíró ma letette az esküt dr Erdős Ferenc törvényszéki főnök kezébe. Ez alkalommal a távozó bíró meleg ünnepségekben részesítették egy bírót, mint az ügyvédek, mert dr Popu Alexandru igazságosságáért és páratlan jószívűségéért általános tiszteletnek és közszeretnek örvendett Satu-Maren.

Március 15-én adják át a tg.-muresi repülőteret rendeltetésének. Tg.-Mures. Saját tud. Jelentették annakidején, hogy Targu-Mures is összekapcsolódik a légi forgalomba. A repülőteret már elkészült és március 15-én adják át a repülőteret és repülőállomást rendeltetésének. A Targu-Muresen keresztül vezet a légvonal Bucurestiből indul ki, közbeeső állomása Braşov, majd Tg.-Mures, Cluj és Oradea. A repülőjáratnak közvetlen összeköttetése lesz Satu-Mare, Prága, illetve a Moszkva-Bucuresti vonallal.

Névtelen feljelentés a seini adófőnök ellen. Satu-Mare. Saját tud. Egy névtelen jóakaró levélben sikkasztásra figyelmeztette a pénzügyigazgatót. A levélíró szerint a seini adóhivatalban különböző súlyos szabálytalanságok fordultak elő. A feljelentés alapján az ügyészség eljárást indított Mihaica Joan adófőnök ellen, egyidejűleg a csendőrok lezárták és lepecsételték az adóhivatal helyiségeit. A levélíró állításai azonban túlzásnak bizonyultak. Csapán jóhiszemű könyvelési tévedések, szabálytalanságok történtek, de sikkasztásról szó sincs. Mindenesetre a seini adóhivatalt 1 napig zárva tartották.

UJABB SZTRÁJK AZ ANGOL FEGYVERKEZÉSI IPARBAN. Londonból jelentik: A Fayrey Aircraft repülőgépgyár 2000 munkása sztrájkbalépett. A sztrájk munkáselbocsátás miatt tört ki. A legutóbbi három hét alatt ez már a második vadsztrájk, mely az angol fegyverkezési iparban kitört. A kormány erélyes rendszabályokra készül a sztrájkhullám terjedésének megakadályozására.

* Epe- és májbetegségeknél, elsősorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epeköképződésnél és sárgaságnál reggelenként éhgyomorra egy pohár kissé felmelegített természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztés útjait alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

ZÜRICH ZÁRLAT: Párizs 19.87^{1/2}. London 21.38. Newyork 438 önyolcad, Brüsszel 74.05. Milánó 23.07. Amszterdam 239.80. Berlin 176.15. Bécs 79.20. Prága 15.29. Varsó 83. Belgrad 10. Bucuresti 325.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS
Mélyszégyen gyászunkban nyilvánított részvételt hálással köszöni
Üdv. dr. MAYER LÁSZLÓNA és CSALÁDJÁNA

HINDU MILLIOMOS ÉS KÉPVISELŐK VESZTEGETÉSI BOTRÁNYA. Kalkuttából jelentik: Pédátlan méretű pénzügyi botrány pattant ki Britindióban. A letartóztatottak között van egy sokszoros hindu milliomos, több indiai képviselő és egy magasrangú gyarmati tisztviselő. A gyarmati tisztviselő — a vád szerint — busás megvesztegetési összegért államtitkokat szolgáltatott ki vádlott-társainak, akik e titkok birtokában óriási összegű jogszolgáltatlan haszonra tettek szert.

Felmondták a „proteklós” futballisták állását. Timisoara. Saját tud. A Ripensia négy ismert válogatott játékosát: Dobayt, Kotormányt, Schwartzot és Bürgert annakidején ideiglenesen városi vállalatoknál alkalmazták. A négy játékosnak most március 15-ével felmondtak. Az illető városi vállalatok egyébként éppen most tettek közhírré, hogy munkásokat vesznek fel.

A PÉCSI EGYETEMI IFJUSÁG NYILATKOZOTT A BÁNYÁSZ-SZTRÁJKRÓL. Pécsről jelentik: Pénteken a dolgozó bányamunkások száma 1078-ra emelkedett, vagyis most már a bányászok 46,2 százaléka munkába állt. Az egyetemi ifjuság nyilatkozatot tett közzé, hogy a bujtogató röpcédulák szerzőivel nem azonosítja magát. A röpcédulák szerzője — a nyilatkozat szerint — visszaélt az egyetemi hallgatók nevével. De elítéli az egyetemi hallgatók az idegen vállalati vezetők szociális érzéketlenségét és megértéssel figyelik munkástestvéreik harcát. Kommunistaizmus izgatást azonban nem tűrnek. A rendőrség megállapította, hogy a röpcédulák szerzője Kraszkó Lajos pécsi orvostanhallgató, aki ellen, ha sikerül megtalálni, állami és társadalmi rend elleni izgatás miatt indul meg az eljárás. A főpán a mecseszabolcsi halálos áldozatok családja részére 100—100 pengő gyorssegélyt utalt ki.

Lapzártakor jelentik Pécsről: A pécsvidéki bányatelepen a sztrájk egyre inkább szűnőben van. Szombaton már 1324 ember, tehát a munkások 78 százaléka állt munkába. Pénteken 127 vagon volt a termelés. A rendőrségnek sikerült előállítani Kacsó János ötödéves orvostanhallgatót és megállapították, hogy a bányászok között izgató röpcéduláknak 6 az értelmi szerzője és sokszorosítója. Megállapítást nyert továbbá, hogy Kacsó már több egyetemi zavarásban vett részt, sőt az egyetemi tanács már büntette is. Az egyetemi hallgató az izgatást bevallotta.

A nátha nem árta matlan

— Olyan náthám van, hogy nem látok.
— Dörzsölje be a fejét CARMOL (al*) és kösse be egy kendővel. Holnapig nem lesz semmi baja.

* Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.
Ára üvegenként 22 le!

Megjelent az „Utunk” c. havi folyóirat márciusi száma. A gazdag tartalomról kiemeljük a következőket: Dr Tóth Tihamér: Milyen jó az Isten. Müller Lajos S. J.: Mennyország III. Schnettner Szigrid O. S. B.: Virágszál az utszélen. — Pinter József: Jehova hűséges szolgája. — Csávossy Elemér S. J.: A kereszt Isten nagyságának emlékoszlopa. — Schmiadt Béla dr.: Nagybjóti szabadság. Dr Czékus Géza: Mi volt Krisztus keresztihalának közvetlen oka? Raoul Plus S. J.: Mária „fiat”-ja. Gausz Tibor S. J.: Az ismeretlen szentség G. L. S.: Harag. Hoek Konrad: A lelki szárazság. Dr Czapik Gyula: Az uralkodó jellemvonás az akarat kezében. — Irodalom. — Korda r. t. kiadása. Előfizetési díj egy évre 175 le, fél-évre 90 le. Megrendelhető a Magyar Lapok könyvosztályánál.

Nyugtázás. Markgraf Vilma Bíró Istvánné részére 100 le. — Lengyel Mária, Atit őt szegény részére 500 le.

KELYHEK,

ciboriumok, szentségtartók stb. legolcsóbb beszerzési forrása:

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászló készítő vállalata
Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
73 éves cég.

* **PLÉBÁNIÁK, ZÁRDÁK, KOLOSTOROK SZIVES FIGYELMÉBE!** Áldozási ostitya 30 m/m. átmérőjű, garantáltan búzalisztból a leghigiénikusabb eljárással sütvé, előnyösen beszerezhető az „Amila” ostitgyárnál Tg.-Muresen. Gazdaságos és olcsó! 10.000 darab utánvétellel 450 le. Kevesebb mennyiség-nél a postaköltséget felszámítjuk. — Az ostitgyárról információ a tg.-muresi ferencrendi nővérektől szerezhető be.

Délután 5 órakor kezdődik a teadélután. Ma vasárnap újra lesz teadélután az oradeai Magyar Házban. A tea pontosan 5 órakor kezdődik Csáladias, kitűnő büffé és a legjobb zenekar áll a vendégek rendelkezésére. Háziaszenyok: Blesser Ernőné, Haas Aranka, Mándi Pálné, Somogyi Istvánné, Vargháné Sulyok Ica, hazikisasszonyok: Bodnár Gabi, Jégh Irénke, Kelemen Eta, Lónyai Gizella, Szurovecz Rózi és Weisz Boska

„SZELLEMI MÉSZÁRLÁS” FOLYIK HOLLYWOODBAN. Londonból jelentik: Walpole, a híres angol regényíró, aki két évet töltött Hollywoodban filmszövegírással, Londonba visszatérve kijelentette, hogy a világ minden kincséért nem vállalná ismét a hollywoodi rabszolgasorsot. Az amerikai filmpar műszakilag ma már tökéletes, de irodalmi oldala még mindig siralmasan kezdetleges és ezért nem tud az írókkal bántani. Néha hónapokon át nem volt semmi dolgunk — mondta Walpole — és ez a könyvszerű tétlenség majdnem örületbe kergetett. Azután hónapokon át tartó lázas, túlfeszített munka következett és ebben a fejeszített kapkodásban nem lehet tökéleteset alkotni. Az ilyesmi a legbárbárabb irodalmi és művészetgyilkosság. Kezdd írók am próbáljanak szerencsét Hollywoodban, de már elismert, rendszeres munkához szokott író számára a hollywoodi rendszer nem más, mint szellemi mézárítás.

Egy unitárius lelkész özvegyének tragédiája Budapestról jelentik: A fejérmegyei Polgárdi községben 77 éves korában öngyilkos lett és meghalt öz. Bartók Endréné. Az idős uriaszonyt egyik fia, Bartók Géza unitárius lelkész a múlt év tavaszán hozta el magával Odorheiu megyéből, ahol ferje is unitárius lelkész volt. Erős honvágy és betegség győőrtte és ez vezette végzetes tettének elkövetésére.

Clujú Adrian szerda esti önálló hangversenyén ad találkozót a Dorian moziban egymásnak Oradea zenekedvelő közönsége. A kulturálthangu rokonszenves tenorista melegen csengő hangjával az ország többi városa után a mi közönségünkkel bizonyosan meg fogja nyerni magának.

LEHÁR FERENC — VILÁGKÖRÜLI UTRA INDUL. Bécsből jelentik: Régi tervét valósítja meg Lehar Ferenc, a világhírű zeneszerző, aki kedden este elutazott Bécsből, hogy világhírűl útra induljon. A nagy zeneszerző előbb Európa valamennyi nagy metropolisában vendégzerepel, ahol saját műveit vezényli. Berlini, párizsi, római és londoni vendégzereplése után előbb Afrikába indul Lehar Ferenc, ahol Egyiptomban és Algírban vezényli műveit, majd tovább utazik Amerikába, ahonnan csak május közepén tér vissza. Elutazása előtt Lehar Ferenc kijelentette, hogy a nyarat minden körülmények között ischli otthonában szándékozik eltölteni.

Az amnesztia miatt munkanélküli lett a lengyel hóhér. Varsóból jelentik: Az állami hóhér újabb kérvényt intézett az igazságügyminiszteriumhoz, amelyben felpanaszolja, hogy az amnesztiarendelet következtében, családjával együtt nyomorog. Havi fizetése csupán 200 zloty, amely ezelőtt az egyes kivégzésekért kapott díjazással átlag 1000 zlotyra emelkedett havonta, most azonban a szó szoros értelmében munkanélkülivé lett, mert a közkegyelem az ez év elejig kimondott halálos ítéleteket életfogytig tartó fegyházra változtatta. Kéri ennek következtében, hogy fizetését a kétszeresére emeljék fel.

* A házikó gyakori tartózkodása és a rekessz erősebb feltöltődése a rendkívül enyhén és kellemesen ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorra egy pohárral — megszüntethető és az agy, a tüdő vagy szív felé irányuló vértörlés ellenesítható. Az orvosok ajánlják.

Veszedelemes gyár-tűz Tg-Murason. Saját tud. Az aragonit gyár tegnapra várradó éjjel ismeretlen okból kigyulladt. A tűzoltóság megfeszített munka árán lokalizálta a veszedelemes induló gyári tüzet, úgy hogy csak a gyárpületek tetőzetét égett le a gépekben nem esett túlságosan jelentékeny kár, ami azonban mégis kitesz ötven ezer lejt. A kár biztosítás révén megtérül.

DREHER-HAGGENMACHER most forgalomba került TAVASZI MÁRCIUSI SÖREI szennációk!

* **Modern szépség.** A modernség: eredetiség, női báj és egy olyan egyéni varázs, amelynek segítségével a nő úgy a hivatásánál, mint pedig a házasságánál eléri célját. Ma már nem takarják el az arcot, hanem igenis igyekeznek azt felfedni és az arcon a leiket visszatükrözní. Üdeesség, tisztaság, fiatalosság és egészség, szellem és báj, mindezek a bőrön kifejezésre lesznek juttatva, hogy ha Scherk-féle arcvizet használ, mely megóvja fiatalosságát és üdeeséget kölcsönöz. A Scherk arcviz megfeszíti a bőrt mélyen bent a pórusokban is intenzívebbé teszi a vérkeringést: miáltal élénk és mosolygós arckifejezést is nyújt.

CSÖKKENŐBEN A MAGYARORSZÁGI ÁRVIZVESZEDELEM. Budapestről jelentik: Az árvizveszedelem országsszerű némileg csökkenőben van. A rohamosan megindult olvadás következtében azonban a Sajó áradása Miskolc alá ért. Negyven családot ki kellett lakoltatni. Kunszentmiklósnál a dunavölgyi főcsatorna két helyen ismét áttörte a gátat és 8 ezer hold területet öntött el. Az utak viz alatt állanak és több tanya teljesen el van zárva a külvilágtól. Négy tanyaépület összeomlott. Az egyik birtokon nyolcszáz birka az istállóban rekedt. Pálópszálláson, Szabadszálláson, Tömördön és Akasztón szintén több ezer holdat öntött el az árviz. Összesen 25 ezer hold áll viz alatt.

Temetés Oradeán. Ifj. Spéder Károly fodrász 24 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Ozv. Hodossy Gézáé szül. Kocsis Julianna 53 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz az Ember-kápolnából. (Erdélyi „Concordia.”)

Teljes forduló a Nemzeti A) csoportjában

A vasárnapi forduló után alig várható változás a bajnokság állásán. A nap legerősebb mérkőzése a Ripensia—Gloria találkozó lesz. De nézzünk a vasárnapi mérkőzések elé:

CLUJ: Victoria—Unirea Tricolor. Bíró: Macia (Arad). A Victoria a CAO ellen győztes csapatával áll ki és biztosan számít a két pont megszerzésére. Ha pusztán a papírmérkőzés nézük, akkor a Victoriának legalább három góllal kellene győznie. Azonban az Unirea Tricolor, amely súlyos belső válságon is ment át, a kiesés küszöbén áll és ez megsokszorozhatja erőit. Ezért: győz a Victoria, de nagy küzdelem után.

TIMISOARA: Ripensia—Gloria. Bíró: Petru Vasile. A Ripensia hír szerint átesett a „lelki válságon” és favorítja a mérkőzésnek. A Ripensia annál is inkább áhítja a revánsot, mert ősszel nagyon kikapott Aradon.

ARAD: AMTE—CAO. Bíró: C. Radulescu (Bucuresti). Aradon, saját pályáján, aligha veri meg a porlyától fáradt CAO a munkáscsapatot. Nagy küzdelem lesz, annyi bizonyos, de a jelenlegi formák alapján még a döntetlen is meglepetésnek számítana.

ORADEA: Crisana—Juventus. Bíró: dr Stanciu (Cluj). A Crisana idegenben szintén nem tudott pontot szerezni, de győzött mindig saját pályáján. Ezuttal is valószínű ez.

BUCURESTI: Venus—Kinizsi. A Venust nem érheti meglepetés ezen a mérkőzésen. Győz a Venus biztosan. — Rapid—Universitatea. A eluji egyetemi csapat, még két legjobb játékos, a lefölt. Szaniszló és David nélkül is, veszélyes ellenfele a Rapidnak, anélkül azonban, hogy a bucaresti csapat győzelmét meg tudná akadályozni.

Végül az őszi eredmények: Venus—Kinizsi 3:1, Gloria—Ripensia 4:0, Rapid—Universitatea 1:1, CAO—AMTE 1:0, Victoria—Unirea Tricolor 6:1, Juventus—Crisana 2:1.

Asszonyok pastája

Megfigyelések a nyak körül

A nyakat ujabban már nemcsak gallérral keretezik, hanem sok egyéb érdekes díszítéssel is. Elsősorban kis övekkel és sálókkal, amelyeket finom bőrből, taftból, kelméből, bársonyból, celofánnal átszőtt anyagokból készítenek. Szeretik az együtteseket, amikor ugyanaz a díszítés szerepel a kalapon és a nyakkivágásnál. A sálát némely esetben gallérszerű kihajító alakjában viselik, többnyire skót kockás anyagból, zsinórral megkötve. Célszerű ez olyan egyéneknek, akik nem tudják elég könnyed eleganciával nyakukba vetni a sálakat.

A világos bluzokhoz nyolcvan centiméter

hosszú színes progren szalagokból kötnek csokrot, a masli két vége mélyen csüng alá és karikával — vagy más záródisszel végződik.

A rövid sálakat szívesen állítják össze kétféle anyagból és színből. Antilopbőrt például lamével bélelnek, színét a kosztümmei összhangban választva. Nagyon sok zsabót és fisut fogunk látni, ez a fehér, az arcot előnyösen keretező díszítés többnyire minden lavaszal visszatér. Formája némileg változik, idén a Mozart-zsabo lesz állítólag igen népszerű. Pikk, vászon, gyapot és bőr szolgáltatják az egyszerűen szabott mellények és kihajlók anyagát.

A lázas gyermek diétája

Dr. L. Meyer, a wüzburgi orvos lázas csecsemőknek és gyermekeknek a következő diétát ajánlja:

Csecsemők kaphatnak naponta 800—1000 gramm tíz-tizenöt százalékos cukoroldatot, leghelyesebben tea alakjában. Emellett bönen fogyaszthatnak nyers gyümölcslevet, két-három nap múlva egy-két nyers tojássárgáját és rizst. A láz elmúltával erről a diétáról lassan át lehet térni a tejre, szopós gyermeknél

az anyatejre, nagyobbaknál tehéntejet adhatunk. A tejpótlás eleinte ne legyen több, mint 1—3 deciliter.

Nagyobb gyermekek kaphatnak naponta egy liter, esetleg még több teát, kamillát, hársfa- vagy oroszlán teát. Gyümölcslevet cukorral, kompótot kétszersülttel. Két-három nap múlva egy-két nyers tojássárgáját. Később fogyaszthatnak húslevest, kőménylevest, pudingokat, rizst és darát tejszenn.

NARANCSSZELET PONGYOLÁBAN.

A megtisztított narancsot gerezderekre szedik szét, vagy karikára vágjuk. Rumos szirupban kissé megpároljuk, palacsintaszűtőbe mártva forrósziruban kisütjük. Vaníliás cukorba hempergetjük, azután betesszük a forró sütőbe, hogy a cukor megpiruljon rajta.

PARAJGALUSKA.

Félkiló parajt nyersen megdarálunk, hozzáadunk öt tejbéztatott megdarált zsemlyét, kevés apróra vágott zöldségszemelyet, két deka lisztet, amelyet előzőleg három deka vajon pároltunk, sót, borsot és az egészet jól összekeverjük. Kanállal galuskákat szaggatunk belőle és sósvízben kifőzzük őket. Forró vajban megforgatjuk, reszelt sajttal és zsemlyemorzsával meghintve tálaljuk.

NYÚL VADASAN.

A nyúl gerincét és hátsó felét pár napra pácba tesszük. A pácot a következő módon készítjük: vörös borba citromlevet, babérlevelet, karikára vágott petrezselyemgyökeret, sárgarépat, pár szem borsot, kevés cukrot és sót tesszünk. A nyulat, amikor kivesszük a pácléből, alaposan megtűzdeljük füstölt szalonnával, meglocsoljuk páclével, zsírt teszünk alája és a saját levélét öntözgetve a sütőben megsütjük. Levébe pár kocka pirított cukrot és egy kanál lisztet teszünk, átpasszírozunk, adunk hozzá jócskán tejfölt, felforraltjuk és a nyúlra öntjük.

HUSOSDERELYE.

Pecsenye, vagy húsmaradékot jól felhasználhatunk ilyen módon: A húsmaradékot megdaráljuk, összekeverjük két-három tojássárgával, sóval, borssal és vagdalt zöldségszemelyekkel. Rendes gyúrt tésztát készítünk, valamivel több tojással, hogy szép sárga legyen a tésza, az előbbi töltelékkel derelyét készítenek a rendszeres módon, sósvízben kifőzzük, forró vajban megforgatjuk és pirított zsemlyemorzsával meghintjük.

MAKARONI OLASZOSAN.

Félkiló makaront sósvízben megfőzünk, utána lecsöpögtetjük róla a vizet. Egy tálalótálat kikenünk és meghintjük zsemlyemorzsával. Beletesszük a makaróni felét, rátesszünk négy deka vajdarabkát, sót, két deci paradicsomlevet és reszelt sajtot. Rátesszük a makaróni másik felét. Négy deci tejfölt elhabarunk három tojással, ráöntjük a tésztára, tetejét meghintjük sajttal és zsemlyemorzsával, majd a sütőben negyedóraig sütjük.

MANDULÁS SÜTEMÉNY.

Hús deka cukrot három egész tojással és háromnak a sárgájával félóraig keverünk. Hozzáadunk harmincöt deka lisztet, egy citrom reszelt héját és újra félóraig keverjük. Huszonöt deka hámozott, pörkölt, vagdalt mandulát keverünk bele, vajjal kikent tepsire kis halmokká rakunk belőle és megsütjük.

A tavaszi divát a sportszerűség jegyében alakul ki. Népszerűen néhány csinos kabátkát és egy célszerű köpenyt mutatunk be.

Egy csalódott marxista ifjú

írta: Rády Elemér

Marxista barátommal átlag havonta egyszer szoktam találkozni. Szinte programszerűen havonta egyszer megjelenik a kávéházban a régi törzsasztalnál és ezzel — úgy véli — eleget is tett baráti és társadalmi kötelezettségeinek. Évek óta már ez az egy találkozás képezi a kapcsolatot közte és a baráti kör között, amelyből hosszú lelki tusa után egyszer — talán örökre kivált. Akkor a pjetiletka hatalmas sikereiről beszéltek s barátom marxista könyveket kezdett olvasni. Valami félrebillent benne: éreztük akkor mindnyájan, akik naponta találkoztunk vele. Egyszer aztán hónapokra eltűnt, hiába kerestük, nyomaveszett. Amikor újra megjelent, orosz inget viselt, szemében új, vad tüzek égtek s amikor először ült le ismét közénk, egy egész délutánon keresztül csak programbeszédet mondott. Ekkor tudtuk meg, hogy belépett a „titkos pártba” s most lázasan szervez. Agitátor lett...

Hónapokon keresztül igyekezett engem is meggyőzni. Csak amikor végleg meggyőződött, hogy „reménytelen eset” vagyok, mert „nem tudok szabadulni polgári gatlásaimtól” s „ön-tudatlanul is a kapitalista osztályérdekek vé-
dője vagyok” (ilyeneket mondott nekem a hosszú séták alatt), volt hajlandó a marxista hitvitákat beszüntetni s újra irodalomról, művészetéről, kisebbségi kérdéseiről és napi politikáról is beszélgetni. De ezek a beszélgetések is mások voltak már, mint a néhány hónap előttiék, amikor a vita nem Marxról és Stalinról, hanem Adyról, Babitsról folyt.

Barátom azóta számomra a marxizmus szeizmográfja lett. Ha így havonta megjelent, arcának redőléseiből éreztem meg, hogy jó vagy rossz hírek jönnek-e a szervezésről, jól áll-e a világbolsevizmus ügye, vagy újabb felhők árnyékolják be a III. internacionálé egét.

Néhány hónap óta, megfigyeltem, hogy sötét, gondterhes vonások tüntek fel arcán. Ha megjelent közöttünk, beszédében kevesebb volt az erő, mozdulatain fáradtság jelei mutatkoztak, sápadtabb lett. Nagyon emlékeztetett azokra a szociáldemokrata vezérekre, akik Bécsből és Berlinből emigráltak s akikkel Prágában és Pozsonyban találkoztam s akik arcukon hordták az elvesztett paradicsom fájdalmát.

Néhány nap előtt barátom „programmon kívül” jelentkezett. Fáradt, megviselt volt. Vontatottan beszélt közömbös kérdésekről, amelyek sem őt, sem engem nem érdekeltek. Egyszerre aztán kirobbant:

— Eh, nem játszom tovább, megmondom őszintén, csalódtam. Válságban vagyok s nem tudom merre van a kivezető út. Itt vergődöm a pártutasításokkal az aktatáskámban és nem tudok már dolgozni...

Amikor kérdőleg néztem rá, elmondott mindent részletesen, bőven, őszintén. A „hívó marxista” tragédiája mutatkozott be előttem — olyan nyíltan és őszintén, ahogy eddig senkinél sem láttam.

Barátom sztalinista volt, gyűlölte a szociáldemokratákat, akiket egyszerűen csak „szociálfasiszták”-nak nevezett és gyűlölte Trotskijt. Most elmondotta, hogyan bomlott fel a nagy egységes világinternacionálé. Második, harmadik és negyedik internacionáléra, hogy homlanak ezek is részeikre s a marxista gondolat és eszmevilág, hogy válik egyre jelentéktelenebbé.

A szociáldemokrácia elvesztette vezető szerepét mindenhol. A tömegek ma radikálizálódtak, százszázalékos megoldást kívánnak s a szociáldemokráciában ezt nem találják meg. Ahol a szociáldemokrata pártnak nem sikerült biztosítani a maga számára a befolyást, a döntő szerepet a munkásjelöltei intézményekben, ott a munkásság hátat fordított a pártnak. De ott is, ahol még döntő szerepük van, mint Belgiumban, a párt válságokkal küzd, a párttagok

jobbra fordulnak. Belgiumban még Vander-
veldet is cserbenhagyták.

A trotskisták tovább is hirdetik a permanens forradalmat s a világorradalom eszméje mellett kitartotak. De ez a IV. internacionálé csak a szoba és könyvszagu szobafordalmárok felé találja meg az utat. Trotskij borotvaéles eszű intrikus. Nyugtalan és izgága. Nem ért a szervezéshez, ötletszerűen dolgozik s csak egy gondolat vezet: bosszút állni Sza-

szovjet-termelés új rendjét kifogásolták. A nagy viták éveken keresztül a kapitalizmus, vagy kollektívizmus dilemmája körül folytak s a katolikus szociális tanokat és a fasiszta kritikát kivéve, nem akarták észrevenni, hogy a szovjet probléma nem az új gazdasági rendszer sikerétől, vagy bukásától függ, hanem attól, hogy sikerül-e ezt az új embertípust megteremteni, amelyről a nagy marxisták álmodtak.

Kerek husz esztendeje annak, hogy a végzetlen nagy orosz tengert, a 140 milliós mozdulatlan, lassu orosz népet felkorbácsolta a forradalom vihara s a cári birodalom helyét felváltotta a szovjet. Husz év óta új generáció nőtt fel s ez az új orosz fiatalság mind az új szovjetiskolákban nevelkedett, már az új társadalmi rend embere. Gide, Céline, Borgales és a többi szovjetbarát író most egymás-

FEHÉR FELHŐKET HAJT A SZÉL

írta: MECS LÁSZLÓ

Gyerekek-szem-köken néz az ég és mégis férfias kemény, akár szemem s e kőltemény, havon a fák árnyéka kék, kemény a hó, a tó, a jég, mégis derűs a szív s a lég: fehér felhőket hajt a szél.

A felhőkben nincsen titok, vihar-mag, átvilágított, fehér, mind, mint átfényesült, átszellemült, átszentestült szüzek vagy angyalok haja, kiket nem ér a föld baja. Fehér felhőket hajt a szél.

Fehér-kék ritmus, szaggatott, hol látni, hol nem a Napot, az ég ragyog, a föld ragyog, én is nagy ragyogás vagyok, szemem kék, lelkem most fehér, piros benzinként hajt a vér s fehér felhőket hajt a szél.

Felhők futását nézdelem, nincs bennem semmi érzélem, nincs bennem semmi gondolat, két lábam jókedvűn halad, mint két jóvérű friss csikó, csizmám alatt ropog a hó. Fehér felhőket hajt a szél.

A táj olyan mint megfagyott fehér tenger: hullámhegyek s hullámvölgyek fellett megyek, árbóként leng az itthagott napraforgó, hol egy derült tavasz-hajócska elmerült. Fehér felhőket hajt a szél.

Tarlón, vetésen, víz felett, majd temetőben lépderek, a sírok kis keresztje: mint sok-sok kicsiny elsüllyedett élet-hajó árbóca int, de nem érzek se bűt, se kint: fehér felhőket hajt a szél.

Kutyám most nád között mulat, ki is hajt egy ijedt nyulat, de elfut, jön a róka is, de megugrik a kis hamis mert puskám lustán emelem s nincsen panasz ellenem: fehér felhőket hajt a szél.

Estére mégis csak tele lesz hátizsákom kebele: arany öröm, arany madár, meg sült galamb zsákomba száll s pirosra csókolt arcomat hazaviszem a föld alatt, Fehér felhőket hajt a szél.

linon. Akik hozzácsatlakoztak, egy faji nyugtalanság levezetésének az eszközt látják a mozgásban. A munkástól és a néptől idegen elemek ezek — akik mindig hátsó gondolatokkal jönnek.

— Ez a második és a negyedik internacionálé — mondotta. — Mi, akik hittünk a marxizmusban, gyűlöltük az egységbontókat és megalkuvókat s a szovjetben, a III. internacionáléban láttuk az új világ hirdetőjét. De a szovjetben most nagy változások történtek s azt hiszem, nem egyedül vagyok, aki most tanácstalanul nézem az eseményeket.

Elmondotta azután, hogy a szovjettől várta egy új embertípus kitermelését. A bolsevizmus ellenfelei mindig a kollektívizmust, a

után rajzolja meg ennek az új embernek az arcát s a lelkes, hívó, fanatikus marxista-intellektuálnak kétségbeesve kell megállapítania, hogy ez az arc torz, undorító vonások arakodnak rajta. A butaság gögje terpszekedik el az orosz fiataliságon. Javitniakaras, vagy világ-megváltó álmok helyett nyárspolgári tespedtség jellemzi őket. A szovjet új embere: nyárs-polgár, akiből hiányzik az emberi méltóság-tudat fölénye, tompán és bután ül a naga kis szemétdombján s ebben az elesettségen — boldognak érzi magát.

— Ez a tragédia, hogy ezek az új fiatalok belemerevedtek a rendszerbe — fejezte be beszédét barátom. — nem akarnak feljebb törni s a maguk szűk kis körében boldogok. A világorradalom, a világproletárság ügye számukra csak addig jelent valamit, amíg az orosz politikának a malmára hajtja a vizet. Mi csak addig kellünk, amíg bomlasztunk itt s gyengítünk. Orosz külpolitikái ágensekké devalválódtunk, ennyi az egész. Gondolkozni is tudunk és mertünk, — elhagyottan és elkeseredetten. Holnap talán ki is lépek a pártból...

Ugy hiszem, hasonló lelkiválsággal igen sok fiatal marxista küzd ma. A nagy kísérlet csődöt mondott, a marxizmus megbukott az emberen. És azok a fiatalok, akik félrevezetve, megtévesztve önmagukat adták a mozgalomnak, akik az igaz utat vélték felfedezni a marxizmusban: ismét új választást előtt állnak. Nem kell tulzottan optimistának lennünk, ha hisszük, hogy sokan közülük visszatérnek hozzánk.

Szivós Donáth O. S. B.:

AMA DIÁKJA

324 oldal. Györfi György címlapjaival. Füzve Lei 120.

Pompás, modern, aktuális szentbeszéd és elmélkedések az iskolai év minden vasárnapjára és ünnepére, a ma diákja számára.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

A női zászlóalj hőse

Mirov főhadnagy értesül az eseményekről. — A veszedelmes haditerv. — Munkába kezdenek a nehéz tüzérségek. — A női zászlóalj első halottjai. — A férfi katonaság megfenyegeti az amazonok táborát. — A női zászlóalj egyedül indul rohamra, ha a férfiak megtagadják az engedelmséget

A. A. Noskoff tábornok emlékirataiból.

Fordította: Fodor Viola

Mirov főhadnagy zászlóalját az első júliusi napokban északra helyezték át, s állásai a tavak között, északkeleti irányban, Vilna felé húzódtak. Mindenütt új állásokat építettek a nehéz tüzérség számára a nagy földalatti fedezékeket a tartalék részére. A zászlóalj korábbi hadállása éppen a tervezett támadás körzetében húzódott végig. Minthogy azonban Mirov zászlóalja azokhoz a csapatokhoz tartozott, amelyekben a bomlasztó propaganda a legjobb talajra talált s a legnagyobb eredményt érte el, — a csapatot megbízhatóbbal helyettesítették s Mirov zászlóalját nyugalmasabb helyre vetették vissza.

SORSDÖNTŐ UJSÁGCIKK

Utban az új állás felé, Mirov elbeszélgetett a vasúti fulkében tisztarsaival az általános helyzetről. Az egyik tisztnek sikerült Molodocsno állomáson egy új pétervári ujságot szerezni.

— Ez örületes! — kiáltott fel olvasás közben. — Idáig jutottunk hát a mi híres forradalmunkkal és Kerenski háborus politikájával?

Rámutatott egy vastag betűvel szedett cikkre.

„A pétervári női légió a frontra megy.”

Mirov valóságos nyelte a cikket, mely színes képet festett az izsák-katedrális előtt lefolyt ünnepségről. Nem sokáig gondolkodott, s máris kézen volt a tervvel: a vonat néhány óra hosszat vesztelgel Budslavban. A III. harsereg vezérkari főnöke régi ismerőse Pétervárról. Fő fogja keressni. Ő talán tudni fog valami közelebbit erről a dologról. Mindenesetre elhatározta, mindent el fog követni, hogy a támadásban ő maga is részt vehessen, még pedig Naidjenovja közelében.

A vezérkari főnök meleg barátsággal köszöntötte.

— Mostanában sokat gondoltam magára! — mondotta szívélyesen. — A katonai tanács elnöke nagyon elégedetlen magával, kedves barátom! Mi van tulajdonképpen kettőjük között?

A katonai tanács elnöke, akiről a vezérkari főnök szolott, — Postov őrnagy volt! Postov most kedvence volt a katonáknak, mert nyíltan a háború ellenségének vallotta magát. Mirov viszont gyakran keményen lépett fel a fegyvelemértés és a széthullás szelleme ellen. A főhadnagy többször érezte már Postov barátságatlanságát, de az „kát nem sejtette.

Most azonban fölhasználta ezt a kedvező alkalmat arra, hogy a vezérkari főnöktől más beosztást kérjen s megnyerje hozzájárulását ahhoz, hogy a küszöbönálló támadásban résztvehessen.

— Lehetetlen, kedvesem! — válaszolta határozottan a vezérkari főnök.

— Akkor egy kérdést engedjen meg, Tábornok úr! Ön talán tud valami közelebbit a női légió harcbevételéről?

A tábornok láthatóan meglepődött.

— Annnyira érdeklé ez magát? — kérdezte.

— Igen — volt a válasz — mert az amazonok egyike... a menyasszonyom!

És elmesélte a történetüket.

— Ha így áll a dolog — mondotta a tábornok — nincs jogom Ön előtt a valóságot eltitkolni! — s egy táviratot mutatott, amelyben Botskareva értesítette, hogy a női légió elfoglalta helyét a szibériai hadosztály tartalékállásaiban. Semmi kétség sem lehetett többé az iránt, hogy az asszonyok részt vesznek a tervezett támadásban.

— Annál inkább kérem, Tábornok úr, hogy adjon nekem engedélyt a hadműveletben való részvételre!

Minden további beszéd nélkül megértette most már a tábornok Mirov lelkiállapotát s elhatározta, hogy segíteni fog neki.

— Utazzék ma tovább a csapatával! — mondotta. — Holnap, vagy holnapután az én törzskaromhoz fogom berendelni. Többet ma még nem ígérhetek. De ne veszítse el a reményt! Az én törzskarom van megbízva az egész hadművelet vezetésével.

KÉSZÜLŐDÉS A HALÁLTÁNCRA

A nagy offenzíva időpontját most már végképpen megállapították. Julius 21-én, pityamalattkor fogják az orosz csapatok a német frontot áttörni. Kemény támadócsapatokat vontak össze Molodocsnánál. Ezek — a haditerv értelmében, — az első napsugárnál fognak Vilna irányában rohamra indulni. Az utolsó négy nap alatt az orosz tüzérség óriási tömegű löszert ontott Krevonál a német állásokra. A kormány ugyanis elrendelte, hogy a támadás előkészítése érdekében a nehéz

tüzérségi lövegekkel nem szabad takarékoskodni.

A katonák az első vonalából jól láthatták, micsoda szörnyű pusztítást végzett az orosz tüzérség a német állásokban. Különösen megrázó volt a tüzelés alkonyatkor, amikor a fölrobbanó nehéz lövegek lángjai kísérteties fénybe burkolták a levegőbe röpült német fedezékek csupasz gerendázatát.

Botskareva asszony légióját az egyik legmegbízhatóbb hadosztályhoz osztották be. A fegyverrel és kézigranátokkal felszerelt asszonyok a roham előtti utolsó éjszakát szintén az első vonal lövészárkaiban töltötték. Az amazonoknak a hadosztállyal együtt a támadási terv legsúlyosabb részét kellett végrehajtaniok: az ellenség részéről alaposan megerősített, s az ellenséges front mögött három kilométernyire elterülő kicsiny erdőt kellett elfoglalniok.

A parancs szerint ezt a sikert ki kell kényesíteni, mert ez nyitja meg a további utat Vilna felé.

ELLENSÉGES BAJTÁRSÁK

A német tüzérség a krevói hadszíntéren megközelítőleg sem volt olyan erős, mint az orosz, de a legnagyobb szívesággal védekezett. Ez az őrvjögő tüzérségi parviadal megrázó hatást gyakorolt az asszonyokra, akiknek legtöbbje most látta életében először a nehéz tüzérségi harc irizáló következményeit.

Már halottja is volt a női légióknak, jóllehet még egyetlen lépést sem tett előre.

Naidjenov altiszt végigjarta az állásokat, s ahol az általa is oly jól ismert halálfélem remegését látta asszonytársainál, biztató megn nyugtató szavakat mondott. Párig maga is rendkívül feladta lelkiállapotban volt. Nem a küszöbönálló

Női ördögök

— És az asszonyok? Ilyen körülmények között nem látják őket is célszerűbbnek, hogy a tartalék állásokba visszavonuljanak?

Mint tavoli reménység villant fel Mirov lelkében ez a gondolat. A halvány reménység azonban kialszult már a következő pillanatban:

— Az asszonyok? — hangzott a válasz. — Ez valami egészen csodálatos dolog! Olyanok ezek az amazonok, mint az ördögök! Botskareva jelenti, hogy a női légió egyedül fog rohamra indulni, ha a férfiak ezt megtagadják! Meg hathatamással sem fogják őket ebben a szándékukban megakadályozni!

A vezérkari főnök Mirov közlése után a hadsereg vezetőjéhez ment. A kistermetű tábornok, akinek a forradalom olyan sokat használt, ez alkalommal sem akarta feljebbvalóját kiábrándítani. A hirt, anélkül, hogy ő maga állást foglalt volna az ügyben, továbbította Denikin tábornokhoz.

A válasz nem váratott sokáig magára: **minden marad a régiben.**

A támadás megtörténik!
(Folytatjuk.)

Franco tábornok siosztaga a Granada-fronton.

A nemzeti csapatok siosztagai eredményes harcokat folytattak a Sierra Nevada hófedte csúcsain, a granadai fronton. Képünk egy siosztagról készült, amint rajvonásban lövik a vörösek állásait.

támadás miatt. Hiszen az ellenséggel szemben eokszorosán kiállta már a tüzkerezséget! Most azonban másról volt szó. Az elmúlt éjszaka a tartalékosok állásában véletlenül megtudta, hogy férfibajtársaik az éjszaka folyamán meg akarják rohanni és megsemmisíteni a női tábor. Csak a véletlen szerencsének s ennek folytán az ő gyors jelentéstételének volt köszönhető, hogy ezt a tervet kellő időben, még csirájában elfojtották. S ezt a szörnyű felismerést, hogy a saját, szomszédos csapatok az asszonyokat a tervezett támadás lelki és szellemi gépezetének tekintették s ezért meg akarták őket semmisíteni, — Naidjenovnak magába kellett zárnia. Csak Botskareva, Skrydlova s a legmegbízhatóbbaknak egy maroknyi csoportja tudhatott még rajta kívül erről a gyászos tervről, melynek végrehajtása beláthatatlan következményekkel járt volna.

Csak egyetlen szempontból telet meg nyugalmommal Naidjenov lelke: néhány nap előtt találkozott Mirovval. A vezérkari főnök megtartotta szavát és Mirovot a hadművelet tartamára maga mellé rendelte.

LECSAP EGY NÉMET BOMBA

A támadás irányításával megbízott hadseregvezetők vonata július 20-án már az 1915. évi csatából oly jól ismert Molodocsno városka kicsiny pályaudvarán vesztelgett. Bár az állomás sűrű erdők között feküdt, a német repülőek mégis hamar fölfedezték a vonatot. Egy repülőbomba a mozdonyt találta és súlyosan megrongálta. Nincs kizárva, hogy ha a németek a tervezett támadásról tudtak volna, Zeppelin küldtek volna ki, hogy a gyanítható parancsnoki fészket megzavarják. Gyakran követték már ezt a módszert és mindig a legnagyobb sikerrel.

Julius 21-én éjszaka az orosz hadvezetőség különleges rendszabályokat léptetett életbe, hogy a vonatot a magasból se lehessen észrevenni. Ez az intézkedés rendkívül fontos volt, mert a vonatban izgatott tevékenység uralkodott. Állandó összeköttetésben állottak az egész nyugati hadszínter főparancsnokával, Denikinnel, aki később olyan nagy szerepet vitt a polgárháborúban. Denikin tábornok időközben még sok jelentést kapott a csapatok megbízhatatlanságáról, de azért továbbra is kitartott a Kerenski-terv megvalósítása mellett.

Igy került sor a világtörténelem egyik legkülönösebb nagyarányú hadműveletére, melynél a résztvevő csapatok elejétől fogva nem titkolták bosszúságukat és vonakodásukat, hogy harcba menjenek.

zadó
Ang
elfo
köve
úgy
új a
váro
már
sabb
az a
állai
Mos
herr
ujás
látsz
ném
kőn
vesz
nák

mál
zot
csal
nák
had
a tá
a b
szép
tök
azu
éve
szel
ezt
a h
pról
azon
kat
mun
fője
Hos
had
nek
mek
ség.
ban
mak
ják
hírt
lapo
gaz

szem
eml
dag
mas
gyá
meg
az
sike
piac
idő
kül
a k
társ
Hitt
kül
trop
ált
var
orv
zeti
pár
tett
kai
ma
van
lata
jött
sür
hír
csal
ki
sét
ors
elle
zen
len

Ribbentrop elkedvetlenedett?

Irtá: Császár Béla

„Egész Berlinben beszélnek, hogy Ribbentrop nagykövet elkedvetlenedett és nem bálná, ha Hitler visszahívá és mással töltené be helyét.”

„News Chronicle”.

Még élénk emlékezetben van, milyen dűzadó magabizással és töretlen lendülettel lépett Anglia földjére Joachim von Ribbentrop, hogy elfoglalja állomáshelyét Hitler londoni nagyköveteként. Mindenki érezte, hogy, ha valaki úgy ó való a londoni posztra. Ribbentrop, aki új állomáshelyén nem egyszerű szerep- vagy városcekerét lát, hanem szíve és lángoló „anglomániája” hozza Londonba. Hitler legbizalmasabb külpolitikai tanácsadója élete feladatának az angol-német viszony gyökeres rendezését és állandó baráti vonzalommá alakítását vallotta. Most elkedvetlenedett volna? Nem ilyen embernek ismerték őt. Valószínű, hogy vagy az újsághír téves, vagy pedig egy nagyon is átlátszó szándék húzódik meg mögötte. Mire a német diplomata az az ember, aki nem egykönnyen veszti el kedvét, nagy lendülettel és a veszélyes terepek ahelyett, hogy megriasztanák, további merész attackra ingerlik.

Ribbentrop ifjúkori élete meglehetősen homályba vész, ha részletesebb és pontosabb rajzot akarunk készíteni róla. Régi porosz nemesi család sarja, amely századokon át remek katonákat adott a hazának. Egyik őse Blücher hadseregének tábornoka volt. Apja ugyancsak a tábornoki rangig vitte s természetesen fiát is a katonai pályán akarta látni. Joachim elvégzi a berlini katonai reált, utána az akadémiát, szépen emelkedik, a háborúban fontos feladatokat bízna rá, kapitányi ranggal szerel le, azután hosszú időre eltűnik, csak a huszas évek közepe táján bukkna fel ismét a nemzeti szocialista párt berlini tagozatában. Életének ezt a részét homály fedí. Egyes verziók szerint a háború után kivándorolt Amerikába s ott próbált egzisztenciát teremteni magának. Pénze azonban hamarosan elfogy s alkalmi munkákat vállal. Azt mondják, volt farmer, bányamunkás és még egy csomó foglalkozás befűtője. 1924—1925 körül visszatér Németországba. Hosszas próbálkozások után bekerül a wiesbadeni Henckell-pezsőgyár irodájába tisztviselőnek. Csakhamar mindenütt megkedvelik, remek fellépése, modora van, kitűnő nyelvtudás, beszél franciául, angolul, olaszul, az irodában rövidesen pompás pozíciót vív ki magának, bejut Henckell bizalmasai közé, meghívják a családhoz is s néhány év múlva meglepő hírt közölnek a nyilvánossággal a wiesbadeni lapok: von Ribbentrop feleségül veszi a dúsgazdag gyáros egyetlen leányát.

Az előnyös házasság Ribbentropot egyszerűen Németország egyik leggazdagabb emberévé teszi. Ő azonban nem pihen a gazdagság aranybáráin, hanem élénk részt kér magának a vállalat irányításából. A pezsőgyár képviselőiben nagy külföldi utakat tesz meg, állandó látogatója Párizsnak, Londonnak, az európai metropolisoknak, első diplomáciai sikereit azzal aratja, hogy Franciaországban (!) piacot teremt a német pezsőnek. (Ez ebben az időben valóban nem volt csekélység.) Kitűnő külföldi összeköttetésekre tesz szert, bejáratos a legjobb és leggazdagabb párizsi és londoni társaságokba s valószínűleg ez irányítja rá Hitler figyelmét, hogy az ifjú pezsőgyárost külpolitikai terveiben felhasználhassa. Ribbentrop politikai nézeteit illetőleg mindig közel állt a nemzeti szocialistákhoz. Németország zavaros és beteg helyzetében ő is csak egyetlen orvosszert ismert, mely célhoz vezethet, a nemzeti szocialista párt uralomrajutását. Már a párt hatalomra kerülése előtt megkülönböztetett szerep jut neki a pártban. Hitler külpolitikai tanácsadójaként szerepel bár ez alkalommal még Rosenberg Alfréd, a párt teoretikusa van előtérben, a Führer az ő tanácsait és javaslatait fogadja el. Ribbentrop csillaga még nem jött fel. Azt mondják, hogy Hitler a vele való sűrű eszmecserék eredményeképp válik elszánt hirdetőjévé annak a külpolitikai tételnek, hogy csak angol-német együttműködéssel vívhatja ki Németország jogos törekvéseinek teljesítését s Anglia jóindulatát és barátságát. Németországnak mindenáron biztosítania kell, mert ellenkező esetben az angol nép egy elkövetkezendő világháborúban ismét Németország ellenfeleinek táborához áll. A legfőbb törekvésé-

tehát a német külpolitikának az kell legyen, hogy ne ingerelje maga ellen Nagybritanniát.

Ribbentrop az uralomrajutás, az új rendszer gyökérverésének első éveiben még meglehetősen a háttérben marad. Hagyja kifutni az egzaltált, szenvedélyes, furcsa és ködös elméleteiről hirhedt Rosenberget, a párt u. n. külügyi hivatalának vezetőjét, aki az első időkben még a külügyminisztert is földárnyékba vonja különleges gesztioival és cselekedeteivel. Mikor azonban Rosenberg ismeretes londoni kudarcát megtörténik, (a külügyi főnök Londonba látogat, hogy a Foreign Office fagyos hangulatát megváltoztassa az új német rezsim iránt, de ott olyan merev és hideg fogadtatás éri, hogy jobbnak látja azonnal hazautazni Berlinbe),

légkörnek volt köszönhető az angol-német tengeri egyezmény létrejötté. Sir John Simon angol külügyminiszter és Eden főpecsétőr berlini látogatása stb. A nemzeti szocialista Németország előbbi súlyos diplomáciai baklövésai után valószínűs sikerek, valódi mestermunkák, egy hajlékonyabb, ügyesebb és tapintatosabb német külpolitika elismerésre méltó cselekményei. Beavatottak szerint a német-lengyel meg egyezés, az Ausztria felé követett símülekonnyabb politika s a kancellárnak Franciaország irányában sűrűn hangoztatott békeszavai is Ribbentrop hatására vezethetők vissza. Ezt nem tudni. De még ha nem volna is más érdeme, csak egyedül az angol-német viszonylatban beállt légköri változás és nagyfokú közeledés, már ez is nagy érdem volna. Aztán jöttek a további ugyancsak rendkívül óvatosan és ügyesen előkészített diplomáciai akciók: a német fegyverkezési egyenjogúság kinyilvánítása,

AZ ÉGŐ KATEDRÁLIS

Irtá: HARSÁNYI LAJOS

Mint alvó szép menyasszonyt
Szűz csókkal kelt arája,
Ugy hull a nagy templomra
A kelő nap sugára.
És mint a csóktól pirban
Felébred a menyasszony:
Kigyul a katedrális,
Kereszt, kő-csipke, balkon.
A tornyok égő lángok.
Tüzes az ablak-rózsa.
A sok száz színes ablak
Színét szikrázva szórja.
A fénykévek zuhogna
És minden oszlop lángol.
Az orgona eldördül
S himnusz csap ki a lángból.

A meghalt éj dermedve néz és ámul a halál is,
Az emberek tjevedve mondják: ég a katedrális!

Valaki az oltárnál
Megcsókol engem reggel.
Leszámolok én nyomban
Minden sötét sereggel.
Bennem is fény gyullad ki
Minden hová?-ra, miért?-re.
A fényugár szívemnek
A gyökeréig ér le.
Lobog bennem a Szentség,
A fény, a tűz, a Lélek.
Aranyharmatban fürdök,
Titok-kenyérrel élek.
Senkire nem haragszom.
És ellenségem nincsen.
Felébresztett a csókkal
És felgyújtott az Isten.

A meghalt szív dermedve néz és ámul a halál is,
Az angyalok ujjongva mondják: ég a katedrális!

Rosenberg kegyvesztettsége egyszerűen Ribbentropot emeli a magasba. Hitler sűrűn hívja tanácskozássra beavatja minden tervébe, viszonyuk a legbizalmasabb lesz. Mesélik, hogy, mikor egyesek Ribbentrop diplomáciai képességeit illetőleg kételkedésüket fejezték ki a kancellár előtt Hitler félig tréfásan, félig komolyan ezzel vágta el a beszéd fonálát: „Uraim, Ribbentrop az egyetlen ember volt eddig, akinek Párizsban német pezsőt sikerült eladni francia pezsőért. Már pedig ez nagy szó!” Hogy a pezsőeladáson kívül remek diplomata is, azt Ribbentrop nemsokára fényesen igazolta. Először csak titkos küldetésekben utazgatott hol Londonba, hol Párizsba, hosszasan tárgyalásokat folytatott angol vezető körökkel, majd el látogatott a francia fővárosba is, ahol a front-harcos csoportokkal igyekezett közelebbvinni a francia-német együttműködés gondolatát a megvalósuláshoz. Utazásairól a nemzetközi sajtó úgy írt, mint nagy és érdekes eseményről. A világ szeme mindannyiszor rajta volt, valahányszor felült a berlini gyorsra s meg nem állt valamelyik nyugateurópai metropolisig.

Az angol-német közeledés ügyét Ribbentrop élete nagy feladatának mondotta. Ezen a vonalon valóban mindent meg is tett, hogy minél számottevőbb eredményeket érhesen el. A két ország viszonya sohasem volt olyan jó a háború után, mint éppen ezekben az esztendőkhben. Ennek a nagymértékben megnyílt

majd a rajnai katonamentesített terület újramegszállása. Az ezt tárgyaló népszövetségi tanácsülésre Ribbentropot küldi Hitler címzetes nagyköveti minőségben Londonba, ahol valóban elismerésre méltó munkát végez is hazája számára. Kitűnő tárgyalási modora, nagy nyelvtudása, szabatos kifejező készsége, gyors felfogása, ügyessége olyan született, vérbeli diplomatát mutat, aminővel Németország már régóta nem rendelkezett. Sikerül is neki célját elérnie s a német lépés következményeit elhárítani népe feje fölül.

1936-ban a londoni német nagyköveti állás megüresedik. Hitler őt nevezi ki, hogy misszióját most már állandó londoni követként angol földön folytassa és végezhesse. Már elfoglalja állomáshelyét, mikor még egy nagyjelentőségű diplomáciai aktusra hazatér: a német-japán bolsevistaellenes egyezmény aláírására, amelyet ő ütött nyélbe hosszúság és fáradságos tárgyalások után, még kinevezése előtt. Londonban most a német gvarmatigények elismertetéséért küzd. Míg ezt a feladatát el nem végzi, nem valószínű, hogy otthagyja Angliát, kiépített hadállásait és a nehezen megszervezett fáradságos munkával, páratlan szívóssággal „be-melegített” terepet.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik.
Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel.
(Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

Északi sark, titok, idegenség...

340 év előtt tellet ki elsőnek az északi sarkon Barents németalföldi tengerész

Csak nemrégiben írtunk arról, hogy a „Nautilus”, amelyen Wilkins kapitány északi sarki útját megtekte, újra épül és rövidesen ismét elindul a sarkvidékek még mindig elég titokzatos világába. Ezeknek a sarkvidéki utaknak azonban ma tisztán tudományos céljuk van. Túl vagyunk már régen azon, hogy a sarkvidékeken új földeket, új népfajokat keressünk és a földmágnesség, a meteorológia alapvető kérdéseinek megoldásán kívül a sarkvidékektől egyebet várni nem igen lehet. Tudjuk, hogy a sarkvilágot örök hó és jég borítja, sőt, azt is tudjuk, hogy a Déli sark egyes részein gazdag flórát találhat az utas.

De a földrajzi és a sarkvidéki viszonyok ismeretét bátor utazók tették lehetővé az emberiség számára s a Nautilusnak első útján is aránylag könnyebb dolga volt, mint például az ógörög Pytheas-nak, aki Kr. e. 330-ban legelőször indult el északsarki útra s felfedezte Islandot. Az ókoriak fogalmait az északi szélességekről Pytheas utazásának eredményei tették lehetővé, éppúgy, mint ahogy a többi sarkkutatók földmágnességmérései segítettek elő földrajzi és természettudományos haladásukat.

A VIII. században ír szerzetesek telepedtek le Islandon, őket követték a zord időjárást könnyebben bíró normannok, majd a norvégek, angolok, akik egy-egy „lépéssel” megközelítették a sarkvidék titokzatosnak hitt világát.

Az arktisz-kutatás történetének második időszaka a XV.—XVII. századokra esik. Ekkor már nagy vitorlás gályákon merészkedtek a sarki tengerekre a kutatók. E két évszázadra esnek a nagy felfedezések és — a nagy tragédiák is. A legtöbb kutató ugyanis megfagyott az örök jég világában s egészen 1597-ig senki sem sikerült a sarkvidéken való kitelelés.

Az első, aki a sarki tél borzalmait átélhette és naplójában leírta tapasztalatait, a németalföldiek nagy hajósa, Barents volt. Barents v.

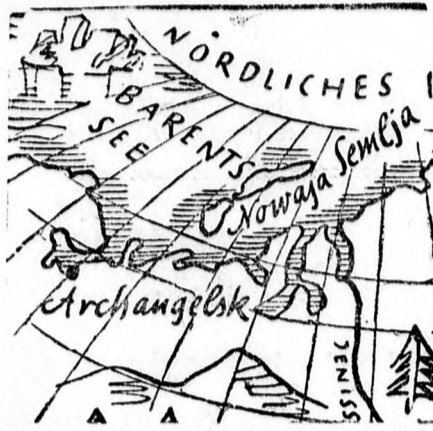

Barents

Barents Vilmos németalföldi tengerész 1594-ben két hatalmas vitorlással indult el Amsterdamból, hogy az északi tengeri átjárót megkeresse Oroszország felé, hogy ezen a tengeri átjárón, — amelynek létezéséről orosz hajósoktól hallottak, — Kínába remélhettek jutni s ennek a hajóútnak

felfedezése kereskedelmi szempontokból is óriási jelentőséggel bírt.

Barents hajóival 1594 tavaszán el is érte Novaja Zemlját, amelynek nyugati és északi partja mentén eljutott egészen a Jégfokig, ahol aztán feltartóztatta a jég. A Szamojéd félsziget-

nél várta meg, hogy tovább folytathassa útját. 1596-ban újra eljutott a szigetcsoport északi sarkáig, de megint feltartóztatta a jég s ott kellett telelnie.

Közben sikerült körülhajóznia Novaja Zemlja szigetét, felfedezte a Spitzbergákat és a Medveszigeteket is.

Barents téli szállása

Az első téli szállást Barents és kísérő társai építették Novaja Zemlja szigetén. A faalkatrészeket magukkal vitték a hajókon és egy 8 méter hosszú, 5 méter széles deszkaépületet emeltek, s amire szükségük lehetett, magukkal

vitték a hajókról. Erről a téli szállásról egykorú rajz maradt fenn Barents feljegyzései között s ezt az érdekes rajzot alább közöljük is.

Hogy a kunyhóban levő kis bódé (a képen jobboldalon) milyen célt szolgálhatott, nem tudjuk, de lehet, hogy melegedő hely volt, vagy a parancsnok Barents használta tekintélyemelés okából. A kép meglehetősen élénken szemlélteti milyen primitív eszközökkel és fegyverekkel voltak felszerelve a Barents-expedíció tagjai, akiknek a hideg mellett a jegesmedvékkel és fókákkal is fel kellett venni a küzdelmet.

Barents befagyott hajói 1597 tavaszán sem tudtak kiszabadulni a jég közül, mire az emberek két nyíl csónakon tengerre szálltak s a Lappföldre menekültek, ahol németalföldi hajósokat találtak. Barentset és négy társát azonban nem tudták megmenteni

1597 június 30-án a hős felfedező társaival együtt elpusztult a hőmezőn skorbutban.

Emlékére a Novaja Zemlja szigetét körülvevő jegestengert, amely a Ferenc József föld és a Spitzbergák keleti felében van, Barents-tengernek nevezték el. Azóta Novaja Zemlja északi-keleti részét nem is közelítették meg, csak az újabb időkben és 1871-ben meg is találták Barents téli szállását E. H. Johansen és Karlsson norvég hajósok, akiknek sikerült megmenteni a jégben teljesen épen maradt eszközöket, könyveket, feljegyzéseket, rajzokat, amik 300 év múlva kerültek elő a jégbirodalomból.

Az első északsarki téliszálláson kitelelt kutatók útját, küzdelmeiket, eredményeiket Barents útjáról: Gewit de Veer írta le s ez Amsterdamban jelent meg először könyv alakban. Ez az útleírás és a 340 év előtti kutatók tapasztalatai sok útbaigazítást adnak a mai felfedezőknél, akik a tudomány és technika modern eszközeivel sokkal kevesebb veszélynek vannak kitéve az Északi sarkon, — mint Európa sok biztonságosnak vélt békés államában. Mert a jegesmedvék megszelídíthetők, de az ember — sajnos, — Európában ma mindjobban elvadul.

(h. ö.)

Barents téli szállása.

Brunetiére

Harminc esztendővel ezelőtt halt meg Brunetiére, a francia irodalomtörténész, minden szenvedés nélkül. Inni kért. Mikor megitta az ápolójától kapott herbateát, visszahanyajlott ágyában s ezt suttogta:

— Most, most sokáig fogok aludni.
És visszaadta lelkét az Urnak.

1868. Brunetiére 18 esztendő volt. A Nagy Lajos-liceum — Louis le Grand — növendéke volt s egyik professzora egy Mossot nevű tanár volt, egy ritka intelligenciájú, kiváló pedagógus. Mossot egyik nap megkérdezte növendékét, mit szándékozik csinálni az életben?

— Ha úgy fordul az életem, — felelte Brunetiére — ahogy kívánom, a Revue des Deux Mondes-ba fogok írni és a Collège de France tanára leszek.

Brunetiére mind két tervét megvalósította, sőt az akadémia tagja lett. Az akkor már nyugalomba vonult Mossot levélben üdvözölte volt tanítványát, emlékez-

tetve párbeszédükre, hozzátéve:

— De ezt az utóbbi méltó ambícióját eltűkölta előttem.

Brunetiére erre ezzel az egyszerű mondatral válaszolt:

— Az ilyet csak azután vallja be az ember!

Körülrepülő a földet egy amerikai pilótánál. Londonból jelentik: Earhart Amália, az amerikai repülőhős nő március 15-én indul a kaliforniai Oaklandból 43.200 km-es világkörüli repülő-útjára. Allomása a következők lesznek: a Csendes-Oceán átrepülése után Havai, majd Howland-sziget, innen Uj-Guinea, az ausztráliai Port Darwin, Jáva, India, Arábia, majd Afrikán át Dakar, innen a Déli Atlanti-óceán átrepülésével a braziliai Natal, majd a Karib tenger fölött elrepülve Miami, Lafayette (India) és vissza Oakland.

A MUZULMÁN EGYHÁZ MEGSZÜNTE TI A NŐK FÁTYOLVISELÉSI KÖTELEZETTSÉGÉT. Belgrádból jelentik: Tirannai jelentés szerint a muzulmán egyház elhatározta, hogy megszünteti a nők fátyolviselési kötelezettségét. Az egyház azzal a kéréssel fordul a kormányhoz, hogy ezt a kérdést törvényileg is rendezzék.

NEVETŐ, SIRÓ, DÜHÖS, UNOTT, KÉTSÉBEESETT, ELSZÁNT, BLAZIRT, ARCKÉPEK. Rómából jelentik: Marinetti a minap avatta fel Milánóban De Abgelis futurista festőművész kiállítását. Lelkes szavakkal mutatta be a közönségnek a művész remek találmányát: a változtatható arcképet. A művész az arckép megfestésekor az eredeti vásznon kívül több más vásznon is fest, amelyek az ábrázolat különböző arckifejezéssel és különböző ruházatban mutatják. Nagy sikert aratott, de egyben nagy derűtlenséget is keltett Marinetti fényképe, amely az irót Afrikába valló elindulása előtt, a hajón, az abesszin táborban, ülőkében, végül hazatérte után, különböző ruhában, más-más arccal és más arckifejezéssel mutatta be. Marinetti hangoztatta, hogy egyedül ez a művészet alkalmas arcképek festésére, mert bármilyen szépek legyenek is Rafael vagy Leonardo da Vinci portréi, milyen érdekes lenne például, ha ismerhetnők a siró Mona Lisa portréját is.

Tudományos szemle

Legújabb egyházi és lelkipásztorkodástani könyvek

1.

P. Matthäus a Coronata most fejezte be *Institutiones Juris Canonici c. négykötetes Kódex-magyarító* művét. Az I. kötet az Egyházi Törvénykönyv első és második könyvét tárgyalja 954 lapon; a II-ik a Codex III. könyvét 520 oldalon, de a szentségekről szóló anyagot nem öleli föl; az utolsó személynévnyomokban az erkölcsstanhoz szokták csatolni; a III. kötet 669 oldalon a perrendtartást, a IV. pedig 675 oldalon a büntetőjogot adja. Amint a mű terjedelme mutatja, nagy, alapos kommentárral állunk szemben, amely nagyobb betűvel nyomott részeiben az okvetlenül szükséges tudnivalókat dolgozta föl, a kisebbbetűs részekben pedig részletesebben és tudományosan tárgyal meg egyes vitás kérdéseket. Röviden, világosan mindenütt hivatkozva más jogtudósok véleményére is. A könyvet kitűnő nyomdatechnikája teszi könnyen használhatóvá. Minden kötet végén egész terjedelmében közli a Szentszéknek az illető rész tárgykörébe tartozó újabb rendelkezéseit. Az egészet, mint V. kötet, betűrendes analitikus tárgymutató fogja bezárni. Az egész mű ára 135 líra a Marietti cégnél Turinban.

2.

Ugyanott jelent meg a Gregoriana-egyetem magyartudású jogtanárának, P. Capello Félix S. J.-nak páratlan jogi-erkölcstan munkája a szentségekről: *De Sacramentis* öt vaskos kötetben. Az I. (vol. I.) szól a szentségekről általában és három szentségről (kereszttség, bérmálás, Oltáriszentség) részletesen (745. oldal); a II. kötet (vol. II. pars I.) a bűnbánat szentségéről (922 oldal); a III. (vol. II. pars II.) a legkisebb (311 oldal) az utolsó kenetről; a IV.-ik (vol. II. pars III.) az egyházi rendről (716 oldal); az utolsó, V.-ik (vol. III.) a legnagyobb: 1081 oldalon a házasságot tárgyalja. P. Capello az egyházi tudomány egyik legnagyobb római szaktekintélye. Ez a hatalmas monográfiája a szentségek kiszolgáltatásáról — valóságos esemény az egyházi — lelkipásztorkodástani irodalom terén. Az egyes szentségek hittani megalapozása után a lehető legnagyobb részletességgel szól mindegyiknek anyagáról, alakjáról, kiszolgáltatásáról, felvevő alanyáról, hatásairól, szertartásairól — és mindenről, ami az egyes szentségekkel kapcsolatban felmerülhet. Minden szentségnél külön fejezetben szól az illető szentség kiszolgáltatásáról a keleti Egyházban. Az egyes köteteket bő betűrendes tárgymutató zárja.

P. Capello könyve minden buzgó lelkipásztornak a kezébe való, aki mélyíteni akarja ismeretét a mi kimeríthetetlen, — sajnos, sokszor ismeretlen — kegyelmi forrásainkról.

Az öt kötet ára 138 líra.

3.

Ugyanazt a tárgykört, de rövidebben és egészen lelkipásztori célból tárgyalja Schöllig Ottó, a badeni Freiburg papnövédekének tanára *Die Verwaltung der Sacramente* című egykötetes teológiai tankönyvében 445 oldalon. A könyv a Herder-féle „Theologische Grundrisse” sorozatnak egyik legújabb kötete. Elsősorban a papnövédek számára készült tankönyvnek. Ezenkívül a hét szentségről szóló általános és különös jogi-erkölcstan-gyakorlati tudnivalókat lehető rövidséggel nyújtja. Beosztása olyan, mint a mi Mihályfi-féle „Az emberek megszentelése” című megszokott lelkipásztori tankönyvünk. Nagy előnye, hogy a legújabb kor aramlataira és szükségességeire mindenütt tekintettel van és megtanítja olvasóit: hogyan kell az isteni kegyelem örökértékű forrásait a mai ember számára hozzáférhetővé és gyümölcsözővé tenni. Különösen értékes a bűnbánat szentségének kiszolgáltatásáról szóló rész, amelyben megtanítja növendékeit arra, hogyan kell a gyónatószerben a gyónók különféle osztályait vezetni, emelni: gyermekeket, ifjakat, férfiakat, nőket, jegyeseket, házastársakat, szolgákat; magasabb lelki életre törekvőket, papjelölteket, női szerzetes tagjait; betegek- és haldoklókat, konvertitákat, lelki betegeket, aggályosokat, bűnös viszonyban élőket; rabokat és halálraítélteket stb., stb. Ezeknek a részeknek áttanulmányozása tapasztalt lelkipásztornak is igen üdvös eszköz részint ismereteinek felfrissítésére, részint üdvös önellenőrzésre — hogy a gyónatói munkába bele ne essek a megszokottság rozsdája, amely olyan könnyen elsorvasztja a legszentebb ténykedéseket is.

Eppen azért ezt a könyvet minden áldozópapnak nagyon melegen ajánljuk lelkipásztori ismereteinek felfrissítésére és modernné stílizálására. A jó régi Mihályfi utolsó kiadása ugyanis több mint tíz éve jelent meg (1926.-ban), azóta pedig igen sok újabb és fontos intézkedés jelent meg. A könyvet bő betűrendes tárgymutató teszi könnyen használhatóvá.

Megjelen Herder-nél Freiburgban, ára kötve 7 RM.

Dr. Scheffler János.

Olvassa el a Scherk arcvíz üvegen levő kis könyvecskét. Látni fogja, hogy csak az alaposan megtisztított bőr friss és szép, csak

ez bír az egészséges szépség vonzóerejével. Scherk arcvíz tökéletesen megtisztítja a bőrt és az arcot ruganyossá, gyengéddé és rózsássá teszi. Üvegek á

Lel 2,103,164,300,475

Ez a könyv megad minden felvilágosítást

SCHERK PARIS - BERLIN - NEW YORK

A galambbetető ember

Lakik egy ember itt mifelénk, kicsi, öreg, csupa ránc, olyan, mint egy mumia, valami nyolcvankét éves s csak elnézem: délelőtt tízenegy óra felé mindennap megjelenik a kis téren, kezében kosár, a kosárban apróra vágott kenyérdarabok s mindennap megeteti a galambokat. A környék összes galambjait ideszoktatta már s ahogy az idő eljön, legalább kétszáz galamb jön össze az öregur kapuja elé, nyújtogatja a nyakát, bug és várakozik, hogy mikor nyílik a kapu s mikor jön már az öreg a kosárral.

S ő mindennap pontosan megjelenik. Nyáron öreg kalap van a fején, télen csúcsos kis báránybőrsapka, szögletesen mosolyog — mindennap ugyanaz a mosoly van az arcán, mintha minden nap úgy tenné fel külön, mint egy öreg szemüveget — s beszél a galambokhoz.

— Itt vagytok? Már megint itt gyülekeztek! Ejnye, gyalázatosak, hát nem lehet rendre szoktatni benneteket?

A galambok körülugrálják, körülnyüzsgik, búgnak, nevetnek, hancuroznak körülötte, így kísérik az öregurat a tér közepére, ahol az belenyul a kosárba s szórni kezdi nekik a kenyérdarabokat. Mindig itt, ezen a helyen, egy lépéssel se előbb, egy lépéssel se utóbb. Ahol megáll, kicsit kikopott az aszfalt, ott a helye. A galambok már bizonyára tudják, hogy előbb nem kapnak egy falatot se, de azért következetesen a kapu előtt gyülekeznek, az öreg meg következetesen megfeddi őket.

Ő a galambbetető ember s a legkülönösebb valaki a környéken. Különc és embergyűlölő. A világon senkivel nem áll szóba, csak a galambokkal. Mondják, — s ahogy látom az öreg, el is hiszem, — hogy esztendőik óta nem beszélt emberrel. Pedig mindenki ismeri. A rendőr jön és köszön neki, de ő nem fogadja. A mézáros köszönését sem. A fűszeresét sem. A papirkereskedőt sem. Az újságosét sem. A tanácsosét sem, aki a szomszédja. Senkiét. Esztendőik óta nem áll szóba emberekkel. Gyűlöli őket és gyanakszik rájuk. Mikor valaki köszönti, olyan kifejezés önti el az arcát, mintha belül azt mondaná:

— Tudom, gyalázatos, tolvaj vagy! Rabló! Ismerlek! Mindeteket ismerlek!

Nem lehet megközelíteni.

Furcsa ember, valóságos dickensi alak. Mondják, valamikor nős volt, de a feleségére senki se emlékszik. Lehet ötven esztendeje is, hogy meghalt. Mint mogorva embert ismeri az öreg emberemlékezet óta mindenki, de az a tökéletes embergyűlölő, azt mondják, két éves mindössze s a házával van kapcsolatban. Mert a nagy, emeletes paloták között van egy kicsi, földszintes háza az öregnek s hozzá egy mély telek. A ház maga nem sokat ér, de a te-

lek nagyon jó helyen van, megférne rajta egy remek bérpalota, hát megér egy vagyont. Két esztendővel ezelőtt megindult itt az építkezés s akkor történt, hogy egy banknak vagy valami házépítő részvénytársaságnak az embere meglátogatta az öregot s ajánlatot tett neki, hogy adja el a házat. Ötvenezer pengőt ígért érte. Ugy meséli, hogy az öreg akkor egyszerűen felállt s azt mondta a látogatójának: — Menjen ki!

Olyan hangon mondta, hogy az kiment, de azon túl nem hagyták nyugton az öregot. Valaki mindennap felkereste újabb és újabb ajánlatokkal; mindenáron építkezni akartak a telkére. Az öreg — Isten tudja, milyen emlék köti a házához, lehet, csak a kora, — öröngött és vicsgatott, mint valami vén, megzavart ragadozó, lepiskolta az ajánlattevőket, lehordta mindennek őket, tolvajnak, rablónak, gazembernek, úgy üvöltött, hogy harsogott tőle a tér, egyszerű, mondják, a rendőr is bement hozzá, mert azt hitte, valóban gyilkolják az öregot, de csak alkudoztak vele és szavakkal szorították — már akkor hetvenezer pengőnél tartottak, — de az öregtől piszkolódo szavaknál nem kaptak egyebet. Így két hónap múlva felhagytak a kísérletezéssel, a ház megmaradt s olyan miatta az új bérpaloták sora, mint egy híjas fogsor.

Az öreg azonban tökéletesen elvadult és meggyűlölte az embereket az alatt a két hónap alatt. Két süppedt szem úgy villog elő koponyája mélyéből, mint két tőr. Engesztelhetetlenül, gyűlölködően és döfésre készen. Az a mániája az öregnek, hogy el akarják venni a házat s mindenki részes ebben az összeesküvésben. Mindenki, aki ember. Hát nem enged senkit se közel magához, csak a galambokat. Az emberek meg azért köszönnek neki, még a tanácsos is, hanem ő nem fogadja. Nem. Nincs már senkije, csak néhány távoli rokona az öregnek, akik bizonyára várják az örökséget, de azt meséli, hogy az öreg minden vagyonát valami templomra hagyta, azzal a feltétellel, hogy a házat nem szabad eladni senkinek. Így áll bosszút az embereken.

Ennyi az egész s azt mondják az öregre: bolond. Hiszen lehet, hanem azért mégis csak hős az öreg. Én nem szeretem, hanem azért hős az öreg s tiszta ember. Mert ugyan melyikünk nem adta el egy ilyen kis vityillót hetvenezer pengőért, még ha ott élte volna le a legboldogabb éveit s akár az édesanyja halála kötné hozzá, akkor is?

Nos?

Ambár az is lehet, hogy csak a folyton megújuló és a mindig fiatal világot gyűlöli alapján az öreg.

Dallos Sándor.

„Nehéz kenyér a szegény rab kenyere“

Irta: tokaji Oláh Béla

Kegyetlenül kemény tél volt abban az esztendőben. Dehát már február utolsó hetét irogatiuk dátumnak és a farsang rohamosan közeledett hamvazószórdá tilosra hajló sorompója felé. Az „Arany Bika“ bádógtetején három fekete varjú tanyázott le. Sokat tapasztalt, jó öreg vetési varjak. Hangos tereferéjükkel nyilván a téli szenvedéseket, nélkülözéseket, munkanélküliséget, gazdasági válságot tárgyalták meg.

Hirtelen azonban szürkekabátos „kálomista varjú“ zavarta meg a bizalmas együttést.

— Közeledik a tavasz! Kár, kár! — harsogta telepofával.

A „vetési-had“ civakodásra mindig készen álló, legöregebb tagja, a közel százesztendő Borcsa-néni nem állhatta megjegyzés nélkül:

— Hát osztán, szip ecsém, mi fáj neked a tavasz jöttin? Nemhogy inkább örülnél...

— Még hogy örüljek? Tadjá-i, ides néném, hogy a civisportákon man csak til-tul akad egy-egy disznóölés?... Hát miből iljék meg a szegini kálomista varnyumadar, ha nem akad egy kis szalonnás hulladék?

— Hej, ecsém, nem vezet ám jóra az a rengeteg húsos-zsíros elesig, amit te, a fajtáddal együtt, békebelezel. Meglátsd, baj lesz abból. Ládd-é, mi csak „szemen“ ilünk. De „egisztségek is vagyunk ám. Magam közelvagyok a százhoz“. Márton bátyád meg tán százhusz éves is lehet.

— Bolond beszid az, Borcsanéném. Legjobb ítel mégis csak a hústéle — szölt a jövevény s mert különben sem sokra tartotta a gógós „vetési-had“-at — egykettőre szárnyat bontott és szörnyen hetyke károgaással elszállt Balmazújváros irányába.

Ugyanekkor Szigethy Benedek Sándor debreceni vívómestr úr „zárlatot“ készített. Elégeden állapította meg, hogy a város és a környék ifjúsága derekasan megtette a kötelességét. A farsang alatt csaknem minden napra jutott egy-egy bál és minden táncos multság meghozta a maga anyagi szelidségű „párviadalát“, melyet a kiváló „maestro“ olyan körültekintő gondnal vezetett le, hogy a párbajorvosi varrótünek szerfölött kevés bőrfolytonossági hiányokat kellett összefűznie.

A kiváló mester könyvelésében, sajnos, az én nevem is jókora summával szerepelt, melyet terembérléért, kardkösörüléért, bandázshasználatért kellett lerónom, hogy a maestrónak kiíró ezüst cigarettatárcáról ne is szóljak.

Merthát magam is karddal a kezemben állottam ki a „becsület mezejére“. Ez azonban még nem volt különösebb veszély. A baj csupán ott kezdődött, hogy „vitézi tornám“-ról a rendőrség is tudomást szerzett. Az ügyészség vádat emelt ellenem s a debreceni kir. törvényszék öt napi államfogházra ítelt, amelynek leülésére július hó 1-ig kaptam haladékot.

Az utóbbi időben a szegedi államfogházról akkor esett szó a nyilvánosság előtt. Nos hát, megkísérlem eme hírhedt bünyefnyító intézet borzalmait saját közvetlen tapasztalataim alapján közismertté tenni.

Június harmincadikán vonatra ültem s egy eléggé kellemetlen éjtszakai utazás árán megérkeztem Szeged-Rókus állomásra. A kijáratnál jóképű magyar úl az egylovos kocsit bakján.

— Nem foglalt? — kérdezem kellő szerénységgel.

— Mostnán nem, kéröm alássan, mert kifizettem a tartozást, így osztán a szegedi bíróság föloldta a foglalat alul a kocsit is, míg a lovat is.

— Félreért, jó ember. Azt kérdezem: nincsen-e utasa, be a városba.

— Ugy sejtöm, az úr lézön az...

— Igen! Hajtsón a Csillagbörtönhöz!

Az emberemet mintha kicsérélték volna. Tetőtől-talpig megszémél. Ugy látszik: meg van elégedve velem. Hamiskásan mosolyog. Bokáit katonásan összevágja:

— Értöm instállom. Onnét oszt' az államfogházba megyünk...

Vigan trappol a jólzabolt lovacska s egykettőre helyben vagyunk. Belépek a híres-nevezetes „Csillag“ főkapuján, hol foglárörmes-

ter veszi át az irataimat és nyomban beállít a reggeli kihallgatásra már folsorakotatott rabtársaim hosszú vonalának jobbszárnyára. Csenget jelzi a börtönigazgató érkezését. A kihallgatás nyomban megkezdődik. A ronkszenves fiatal direktor hozzám lép, kezét nyujt, majd a fogházaszabályokra röviden figyelmeztetve, átad egy puskás börtönörnek és elbocsájt. Beszállunk a várakozó konfliba. A „fegyveres erő“ feltűzött szuronnyal szemben velem, a kísülésen foglal helyet. Elgondolom, hogy nehéz volna ezt a lompos Werndl-puskát használnia, ha szökést, vagy éppen támadást kísérelnék meg.

Persze, ilyesmi eszemágában sincs. Különbben is pár perc alatt megérkezünk a Vasas Szent Péter utcára, a „rettegett“ államfogház bejáratahoz. A fegyőr beszenget. Én közben a „fuvar“ pénzügyi részét intézem. Az öreg kocsi olyan összeget kér, amit talán még Nizzában is sokálnának a dollármilliomosok.

— Öregem, hiszen amit maga követel, még egy kétfogatós kocsinak is legalább háromszoros tarifája volna.

— Kéröm szívesön, én kétfogatós vagyok, de az egyik lovam most megbetegedett, — feleli a vén szittya.

Mit tegyek? A magyarázat tökéletes. Sőhajta fizetek tehát s hű fegyveres kíséreléssel át-lépjük a „Sohajok Küszöb“-ét. Takaros, öregrendű törzsörmester — a főfoglár — katonás tisztelgással üdvözöl:

— Isten hozta a naccságos államfogyol urat. A tizenegyes számú zárkában teccik elhelyezkődni. Röndbé szödettem mindönt.

Kezet nyujtok, de nem vállalja a barátokozást.

Kéröm szívesön, most fogolynak teccik lönni. Így oszt' nem parolázhatunk...

Igaza van, belátom. Ő a „bünfnyító“ hatalom“ hivatalos közge, — én meg csak „rab“ vagyok. Dehát akkor miért kezd most tapogatni, ölgetni? Rövidesen kiderül, hogy ez a mívelet az előírásos személymotozás.

— Na, tessik velem tartani — invitál végre.

Gyönyörű, ápolt, tágas parkba lépünk, melynek közepén emeletes, igen barátságos villaszerű épület díszel. Ez a „rettegett“ szegedi államfogház. Elkínzott, elgyötört fogolytársaim a park lócáin napoznak s négyszólamu korusban dalgatják a pusztázó „szegénylegények“ nótáját:

„Mégis rámvérték a vasat,
Babám szíve majd meghasad.“

Vasat, bilincset, láncot azonban nem láttam egyiken sem. Ellenben első „blikk“-re már úgy tűnt fel nekem, hogy a szabadságuktól megfosztott államfogyol urak igen jó egészségnek örvendenek s egész vidám hangulatban vannak.

— Rabszolgá! — recsen most egy borizú basszus, a „nesztor“, a bácskai nábob hangja. — Hozd a kulacsot.

Csikóhős, csudás díszítésű kulacsot hoz az öreg foglár. Tokaji szomorodni lakozik benne.

— Igyál! — bömböli a „főrah.“

Megtörténik. Aztán a következő szónoklatot intézi hozzám:

— Zöldfüü taknyos vagy ugyan, de azért szívesen látunk. Érezd jól magadat szenvedő fogolytársaid között, akiknek ezennel ünneplésen bemutatlak.

Sorar kezelünk. Legtöbb a „párbajos“, de szép számmal vannak politikai és sajtóvétségesek, sőt egy-két szocialista agitátor is. A bácskai „bunyevec“ — aki olyan elnököfele tisztséget tölt be — ezuttal hatodikban lakja meg a Vasas Szent Péter utcai házat. Javithatatlanul visszaeső párbajos. A sajtóvétségesek csoportjában legnagyobb tekintélye egy igen barátságos, jóhumorú román újságirónak van, akinek a nevét nem írhatom ki, mert... nem akarom.

Közben a délebed idejének elérkezére kongatnak Szeged harangjai.

— Kérem szívesön a nagyságos államfogyol urakat, tessenek ebédhez gyülekezni, — adja ki az avizót jó öreg „tömlöctartónk.“

A lársalgóban, amely egyben könyvtár is, szépen felterített asztal vár. Törzsörmesterné asszonyon halpaprikása és töröcsuszája valóságos műremek. De a szőregi bor zamata sem

kutya. Ebédhez, vacsorához egy-egy liter jut belőle. (No-no! Egy kevés jóakarattal olykor több is.) Ebéd után jót alszunk, „külső“ látogatókat fogadunk, vagy egymás cellájában vizitálunk. Négy órától hatig séta, kuglizás, tornázás a kertben. Utána fürdő, mely mindig készen áll. Bevonuláson napja péntek lévén, este megint bőjtös vacsora volt. Ezuttal — csak kecsége rántva, meg aztán aranygaluska mazsolával. Hiába! Rabsors, nehéz sors.

Kilenc órákor azonban a főfoglár zárkánkba terel és gondosan ránkzárja az ajtót. Ez valóban kellemetlen érzés. De jól alszik az ember, mert a tágas ablak nyitva van és az erős vasrácsan át a park nyári virágainak édes illata vigasztalja a szegény államfogyolot.

Reggel hétkor nyílik az ajtó. A borbély lép be:

— Az ágyban tetszik borotválkozni, vagy felkél a nagyságos úr? — kérdezi igen alázatosan.

— Az ágyban! — adom ki a rendeletet. Tudniillik a szépítészetnek ezt a módját „szabadlabon“ még nem volt alkalmam kipróbálni.

Utána a kötelező fürdő következett. Be kell vallanom, hogy akadtak némelyek, akik ebben az emberi jogok súlyos sérelmét látták. Dehát — „röndnek muszáj lönni.“

Hát így éltem teljes öt napon át a nehéz „rabkenyeren“. Az idegeim, melyeket a farsang, meg az utána következő gyakori kilengések meglehetősen próbára tettek, nagyszerűen regenerálódtak. Már-már arra az állápontra helyezkedtem, hogy célszerű lenne minden évben párnapos államfogház-büntetésre okot adni. Az ötödik napon déltája azonban elem állott a főfoglár bacsai és ekként intelmetz vala:

— Naccságos uram, e' nem szálloda, hanem fogház. Itt csak addig lehetséges tartózkodni, ameddig az bírói ítélőt röndeli. A naccságos úr büntetése már két órával ezeltől lejárt, — tessék tehát rögvést elhagyni az intézetöt...

Nehezemre esett a búcsúzás. „Iltabársaim“ sem könnyen váltak meg tőlem. Hiába: nagyon összebarátkoztunk és — olyan rövid volt az az öt nap.

De mennem kellett. A fogolykórus ezuttal s „Säckingeni Trombitás“ búcsúáriáját énekelte:

„Isten veled, gyönyörnek sok lett volna.“

A nehéz kapu bezárt mögöttem. Ismét szabad ember valék. Kissé meghatva néztem vissza a Vasas Szent Péter utca szögletéről. Fölöttem, a levegőgömben pacsirta hangversenyzett. Nyárról, napsütésről, ifjuságról, szabadságról, magasságról szölt trillázó dala.

SZÍNHÁZ

A SZÜZ ÉS A GÖDÖLYE,
Zilahy Lajos nagysikerű vigjátéka március 14.
és 15-én, vasárnap és hétfőn

Az idei színházi szezonnak igazi kimagasló eseménye volt Zilahy Lajosnak a Szűz és a gödölye c. vigjátéka, amelynek most volt a budapesti Magyar Színházban a 75-ik előadása és még mindig fokozódó sikerrel állandó zsúfolt házak előtt kerül színre e színpadi remekmű.

A Thalia kiváló prózai együttese semmi ártózatot nem kímélve, két napra átjón Oradeára, hogy az itteni közönségnek is bemutassa Zilahy-nak ezt a nagysikerű színpadi művét, amelyet már a világ minden komoly színháza előadásra már megszerezett, sőt filmre is megvásárolták e darabot.

A Szűz és a gödölye e kétnapos vendégjáték alatt háromszor kerül színre a színházban és pedig vasárnap délután 6 órákor, vasárnap este 9 órákor és hétfőn este 9 órákor, mindenkor rendes helyárrakkal.

A Szűz és a gödölye mindhárom előadására jegyek szerdától kezdve már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáráján naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.

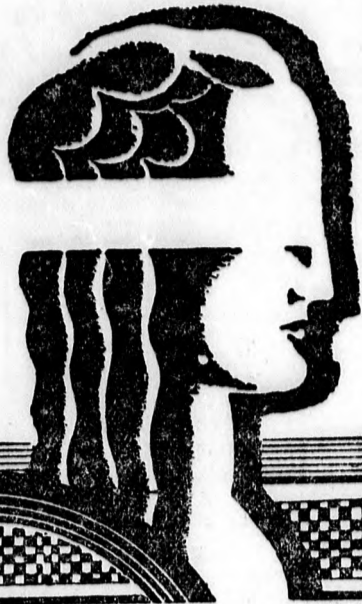
HETI MŰSOR:

A cluji Thalia Magyar Színház prózai együttesének két napos oradeai vendégjátéka.

Vasárnap, március 14-én délután 6 órákor premier: **A szűz és a gödölye**. Zilahy Lajos óriási sikerű vigjátéka. A budapesti Magyar Színház legnagyobb színpadi sikere, eddig több, mint 75 előadást mért remekmű. Rendező Kádár Imre. Főszerepben a teljes prózai együttes. Ragyogó kiállításban, teljesen új díszletekkel. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap este 9 órákor: **A szűz és a gödölye**. (Másodszor.) Rendes helyárrakkal.

Hétfőn este 9 órákor: **A szűz és a gödölye**. Búcsúelőadásban. Rendes helyárrakkal.

FIGYELEM! Négy hónap alatt
167.112 nyeremény
 amelyek összértéke
429.070.200 LEI!
 Tekintse meg ezt a tervet:

PLANUL DE TRAGERE AL LOTERIEI DE STAT PE CLASE

LOTERIA 13

CONEXATĂ CU LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE

SISTEM MIXT

70.000 NUMERE ÎN 3 SERII (210.000 LOZURI) ȘI 4 CLASE CU 167.112 CĂȘTIGURI

CLASA ÎNȚĂIA

Tragera: 15 Martie 1937

Căștigurile loteriei pe clase		Căștigurile loteriei-secunde	
Căștiguri	Lei	Căștiguri	Lei
3	1.000.000 - 3.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000
3	500.000	6	200.000
3	200.000	9	100.000
6	100.000	12	50.000
12	50.000	60	10.000
15	20.000	120	5.000
108	10.000	600	2.000
900	4.000	8400	228
6300	1.592	9210	228
7350	21.309.600	9210	10.015.200

Total 16.560 câștiguri în valoare de Lei 31.324.800

CLASA TREIA

Tragera: 15 Mai 1937

Căștigurile loteriei pe clase		Căștigurile loteriei-secunde	
Căștiguri	Lei	Căștiguri	Lei
3	1.000.000 - 3.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000
3	500.000	6	200.000
3	200.000	9	100.000
6	100.000	12	50.000
12	50.000	60	10.000
15	25.000	120	5.000
108	15.000	600	2.000
900	5.000	8400	228
6300	2.956	9210	228
7350	32.317.800	9210	10.015.200

Total 16.560 câștiguri în valoare de Lei 42.333.000

CLASA DOUA

Tragera: 15 Aprilie 1937

Căștigurile loteriei pe clase		Căștigurile loteriei-secunde	
Căștiguri	Lei	Căștiguri	Lei
3	1.000.000 - 3.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000
3	500.000	6	200.000
3	200.000	9	100.000
6	100.000	12	50.000
12	50.000	60	10.000
15	20.000	120	5.000
108	10.000	600	2.000
900	5.000	8400	228
6300	2.272	9210	228
7350	25.493.600	9210	10.015.200

Total 16.560 câștiguri în valoare de Lei 36.508.800

CLASA PATRA

Tragera: 15 Iunie 1937

Căștigurile loteriei pe clase		Căștigurile loteriei-secunde	
Căștiguri	Lei	Căștiguri	Lei
3	6.000.000 - 18.000.000	3	1.000.000 - 3.000.000
3	2.000.000	6	200.000
6	1.000.000	9	100.000
12	400.000	12	50.000
30	200.000	60	10.000
135	100.000	120	5.000
150	70.000	600	2.000
225	30.000	8400	228
300	20.000	9210	228
6300	7.000	9210	228
42000	3.636	9210	228
49164	274.362.000	9210	228

Total 117.432 câștiguri în valoare de Lei 318.903.600

TOTAL GENERAL 167.112 câștiguri în valoare de Lei 429.070.200

NE FUSȘON EL A ȘZERENCȘE ELŐL!

Az Állami Sorsjáték sorsjegye a kulcs a szerencse kapujához. Minden hónap 15.-én, bárhol is tartózkodjék, éberen vigyáz Ön helyett a gazdagság felé vezető uton.

Egész sorsjegy ára 800 lei osztályonként
 Negyed sorsjegy ára 200 lei osztályonként
200 LEIVEL NYERHET EGY MILLIÓT!

Érzélgős divat az angol koronázáson

Az ünnepségekről készült filmfelvételeket egy pilótánóz viszi Amerikába

Az angol asszonyok már lázasan készülődnek a nagy tavaszi eseményre, de nem kevésbé készülődnek a nagy divatházak is. Sokáig titokban tartották terveiket, míg végre az utóbbi napokban feltárultak a szalónok és műtermek kapui, hogy bemutassák a kiráncsi köznőségnek mindazt a sok szépséget, amelyet a koronázási ünnepségekre terveztek.

Az érdeklődés középpontjában egy új kelme áll, neve: „Regényes idők”. Pompás tiszta selyem ez az anyag, nyomott mintákkal, amelyek Dickens korabeli postakocsit, utazókat, széles szoknyás biedermeier hölgyeket és kis angol kocsmákat ábrázolnak. A „Dickens-selyemből” mindjárt az első bemutatón igen

sokat rendeltek, annál is inkább, mert a nagy angol király 125. éves jubileuma éppen a koronázás idejére esik. Természetesen a romantikus kelme hasonló stílusban lesz feldolgozva Worth, a vezető divatszalon magasan csukódó ruhát mutat be, nagyon széles szoknyával és háromnegyedes hosszúságú frakk kabáttal.

A Dickens korabeli stílus nemcsak a koronázáson, hanem a löversenyterén is éreztetni fogja hatását. Bö. hullámzó szoknyák, nagy újjak, repkedő ó-rózsaszín keppék s lendületes karimájú biedermeier kalapok lesznek láthatók. Ezt a ruhátípust az angolok „The sentimental gocon”-nak nevezik. Az érzelmes ruha Egy másik szabócég modelljeit empire stí-

lusban tervezi. Ezeknek a toaletteknek is nagy sikerük van, különösen a bőséges virágdíszítésnek.

A fiatal leányok részére, akik most lesznek bemutatva az udvarnál, ezüstmoaré ruhák készülnek, Pompadour stílusban. A ruhára tüllkepek borulnak, a fejre pedig nagyszélű kalap kerül rózsaszínű rózsákkal. A szőrme-kereskedők szintén kitesznek magukért. Gyönyörű hermelin palástokat, kabátokat és átvétőket kínálnak, igazi királyi pompát.

A koronázási ünnepségről készült filmet, Anny Mollison, a híres pilótánóz, repülőgépen azonnal Amerikába viszi. Mint egy angol társaságban megígérte, május 12-én fog startolni, azonnal a film felvétele után, 24 óra alatt akarja megtenni az utat az óceánon át, hogy megérkezése után azonnal kezdhesék vettetni a koronázási felvételeket az Egyesült Államokban.

KERESZTREJTVÉNY

10. (253.) szám.

Beküldte: Páll V. Géza

Grid of crossword puzzle clues and answers, numbered 1 through 122.

Beküldendő sorok: A vízsz. 1. (a négy keretsor + 18. vízsz. 80. és 29. vízsz. (a négy keretsor). A függ. 28., 0., 36. és 38.

Vízszintes sorok:

1 Négy sor a vízsz. 80. alatti költőnek a 30. függ. alatti verséből. (A nyílak irányában.) 18 Az 1. vízsz. folytatása. 19 Férfinév, kötőszó és bibliai fejedelem. 20 Igeköltő. 21 Farészek. 26 Szám-rovídités. 27 Skálahang. 29 Ugyancsak 4 sor idézet a 80. vízsz.-nek a 30. függ. alatti hatalmas költeményéből. (A nyílak irányában.) 30 „Öreg” mássalhangzó. 31 Haza névelővel. 32 Figyelő. 33 Fa részek. 34 Képző. 35 Azonos magánhangzók. Egyik ékes. 37 Így is nevezték 80-a v-t. 38 P. S. 39 Híres magyar udvarbíró monogramja. 40 Uz + Erzsébet német becézéssel (y = i). 42 V-vel éket latinul. 43 M-mel, fenn. (Ék. törtl.) 44 Nővény. 45 Huszár vezényszó. 47 A tulok disze. (Ék nélkül). 49 Könyörgés. 50 A-val magyar vezér. 51 Folytatása a 29. vízszintesnek. (Ford. és a 4., 3. + 18. és 19 betűk felcserélendőik.) 55 1... déta, földműves. 2. Olasz festő. 57 Szegedi egyetemi tanár + másolta. 58 Fonetikus mássalhangzó. 59 K. Z. 60 Régi... 61 Időhatározó. 62 Mutatószócska. 63 Vízsz.: Szomorúság. 64 Végtag mássalhangzó. 65 U. O. 66 Ö. G. A. 68 Nem csúf, cigányul. 69 Kötőszó. 70 Ebben az időben 71 Mutatószócska. 71 Község a lengyel határ mellett. Rákóczi vár romjai. 74 Felcserben van. 76 ...sajta. 78 Vay László monogramja. 79 Vonaton vannak. 80 Kiváló szónok és kritikus és mint író is egyike a tiszteletre legméltóbbaknak. 82 Több házi alkalmatosság. 83 G. N. 84 A. I. 86 Az egyik nem. 87 Nem valódi. 89 Fordított névelő. 90 Biztató szócska. 91 Kétszer: Áy. 93 A 33-a v. egyik szerelmes verse. 97 Lemásol. 99 Találni. 101 A 80-a vízsz. novellája. 102 Latin halotti ének kezdőszava. 103 Illédi. 105 Imádság két szava. 106 Azonos betűk. 107 Folytatása a (Ford.) a 29. v.-nek. 108 Kötőszó. 111 Legszébb tanítása a 80. v.-nek. Két szó. a 38 függ. alatti hatalmas műből. (Y = T.)

Függőleges sorok:

1 Folytatás. (Ford.) 2 Vízsz.: Víz. 3 Cifitörain. 4 D. H. 5 Latin üdvözlés. 6 Ford: A csanakos igéje. 7 Skálahang. (Ék. törtl.) 8 Nem valódi erdei fa. 9 Gyakori vezetéknev + állami alkalmazott. 10 Csőr, idegen nyelven, fonetikuson és Gárdonyi Géza egyik híres figurája. 11 Vízsz.:

Enekhang. 12 Szellő is ilyen. 14 Latin csont. 15 Azonos betűk. 16 Asvány. 17 Folytatása a vízsz. 1.-nek. 22 Zenében van. 23 Fonetikus betű. + Vízsz.: kék. 24 Veg betűi ösze-vízszá és ilyen csillag is van. 25 Jézus egyik szava a keresztfán. névelővel. 28 E három eszme volt mindig a 80. vízsz. szeme előtt. 29 Vízsz.: Folytatása a 29. vízsz.-nek. 30 A 80. költeménye, amely egy keserű órának a szülőtte. 36 Vízsz.: két elbeszélő költeménye a 80. vízsz.-nek. 38 Legszébb munkája. 41 Ezt forgattassa a 80. v. egyik költeményében. 43 Nemzet. 46 Határszélén van, névelővel. 47 Tisztító szer. 48 ...tér. különösen erdőben. 49 Vízsz.: nemeskő + á. k. 52 Német kérdőszó. 53 Alig állók. 54 Bölcselő költ. a 80. vízsz.-nek. 55 Vízsz.: vallás röv. 67 Vicc. 73 ...és okozat. 74 ... udvar + tanyai kutyhó + t. 75 Uralkodó régi címe + mutató szócska. 77 Z. T. 80-a Maga jut-tat. 81 Irányhatározó. 85 Buvárban van. 88 Nyári termés. 92 Fejen van. 94 Olasz festő és állathang. 95 Kettős mássalhangzó. 96 Rag. mutatószó. kötőszó. 98 Fonetikus kettős mássalhangzó. 100 Nem ide való. 102 Vízsz.: Munkásige, a kutya a gazdájához... feltételes kötőszó. 104 Nemzet. 105 Óriz. 109 Angol irodalom + író. 110 Légsúlyban van. 112 A horizont mássalhangzó. 113 Rg. 114 Így is köszönünk. 115 Magyar király monogramja. 116 Nevek végződése. 117 Fonetikus betű. 118 Domy vége. 119 Pl. 120 Olasz névelő. 121 Közben van. 122 Igeköltő.

8. számú keresztrejtvényünk helyes megjelölése:

1. vízsz. A világon te voltál az első, aki engem körülhajózott. 33. vízsz. Minden óra élvezetével az életnek egy-egy része vész el. 44. vízsz. Az életünk könyvek nélkül annyi, mint halál. 1. függ.: Az igazság minden nehézségtől megment bennünket. 20. függ. Soha se légy semmittevő. 24. függ.: Semmit se kell csodálni. 48. + 49. függ.: Az élet küzdelem és harc.

Helyesen megjelölték: Rózsa Blanka, Páll V. Géza, Páll Béla, Simon Mária, Simon Zoltán, Frenyák Margit, Kelemen Erzsébet, Patvánszky Erzsébet, Zonda Magda, Lázár Béla, Rombauer Tivadár.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lef, vastagabb betűvel 6 lef. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lef. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lef.

Lakás

Fűszerüzlet április 1-re kiadó. Oradea, Sar. Plevnei No. 1.

Gyermektelen házaspár 2 szobás komplett lakást keres, lehetőleg Olosighban. Cím a kiadóban.

Keresek

központban egyszobás, fűdőszobás, modern lakást. Cimeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba.

Három szobás

alkovos komplett utcal lakás, május 1-től kiadó. Oradea, Str. Simeon Barnuti No. 1-a.

Szép parkban

3 szobás komfortos lakás, kocsiszinnel, istállóval, gyümölcsösökkel és kerttel azonnal kiadó. Oradea, Str. Moldova 45

Egyszoba, konyhás lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Alexandri 13. szám.

Gyermektelen

pontos fizető tisztviselő keres 1 szoba, előszoba, esetleg 2 kis szobás lakást mellékhelyiségekkel április vagy május 1-re. Címet a kiadóba kér.

Alkalmazás

Házvezetőnek menne magános urinó vidékre is. Felvilágosítás Oradea, Str Hasdeu 23. szám.

2 holdas szőlőbe vincellérpárt keresek. Oradea, Pasteur-utca 75. szám.

Oktatás

Andrási Ede zenetanár, országos karnagy, — felelősség mellett vállal tanítványokat (kivánatra háznál is). Oradea, Strada Alexandri 13. szám.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA.

Serv. Administrativ. Nr. 6155-1937.

PUBLICATIUNE

Conform ordinului nr. 4071-1937, al Ministerului de Interne, se aduce la cunoştinţă că, reprezentant general al şomerilor intelectuali se face în ziua de 7 Martie 1937, adică Dumneică, prin urmare toţi şomerii intelectuali sunt invitaţi a se prezenta în ziua sus amintită, între orele 9-13 ai 15-19, la Primărie, etaj II, camera nr. 29, pentru a ridica şi completa buletinul necesar.

Oradea, la 6. Martie 1937. Preşedintele Comisiei Interimare: Jonaşcu.

Sergetar General: Fildan.

Olvassatok és terjesszék a Magyar Lapok-at!

Készült a Szent László-nyomda Rt. környezetében Oradea, Str. Regele Carol II. No. 3.